

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Teatrlarda yeni ilin sənət əhvalı

Yaradıcı kollektivlər yanvarın ilk günlərini daha çox bayram tamaşa-şənliklərinə ayırırsalar da, yeni səhnə əsərləri üzərində də iş qedir

Qəzetimizin ötən ildəki son sayında qeyd etdiyimiz kimi, teatrlar ənənəvi olaraq yeni təqvim ilinin ilk həftəsini daha çox uşaqlara ayraraq repertuarları bu yöndə tərtib edirlər. Amma uşaqlara bayram əhvalı bəxş edən məxsusi diqqətlə bərabər böyüklərin mədəni istirahəti, sənət zövqü də unudulmur. Teatrlarda 7-dən 70-ə ən müxtəlif sənət zövqü üçün yeni səhnə əsərlərinin hazırlıqları da, təzə ilin yaradıcılıq planları da bundan xəbər verir...

Öncə elə Abdulla Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrından başlayaq. Teatrda dekabrın son günlərində başlanan “Qış nağılı” – Yeni il şənliyi bu günlər də (gündə bir neçə seansla) davam edir. Teatrda bildirilib ki, 2019-cu ildə hazırlanacaq tamaşaların planları da tərtib olunub. Bu il teatrda dörd yeni tamaşanın hazırlanması nəzərdə tutulub. İl ərzində kollektiv müxtəlif festivallara dəvət də gözləyir, qastrol səfərlərinə də hazırlaşır.

Xatırladaq ki, Kukla teatrında ötən il təhvil verilən “Əlibaba və qırx quldur”, “Piter Pen”, “Şəngülüm, Məngülüm” tamaşaları repertuarda özünə yer qazanıb. Yaradıcı heyət aprel-də İranın Məşhəd şəhərində, sentyabrda Rusiyanın Həştərxan şəhərində, oktyabrda Moskvada beynəlxalq festivallara qatılıb.

* * *

Ötən il Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı üçün də uğurlu premyeralar, müvəffəqiyyətli qastrol səfərləri ilə yadda qalıb.

Teatrın mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, 2018-ci il ərzində ümumilikdə doqquz tamaşa hazırlanıb. Rusiya-Azərbaycan teatr əlaqələrinə töhfə olan “Sınıf yoldaşları” tamaşası (əsərin müəllifi – Yuri Polyakov, quruluşçu rejissoru – teatrın bədii rəhbəri-direktoru, Xalq artisti Azərpaşa Nemətov) xüsusilə maraq doğuran səhnə əsərlərindəndir. Əli Əmirlinin eyniadlı əsəri əsasında qurulan “Ah, bu uzun sevdə yolu” tamaşası Mikayıl Müşfiqin 110 illiyinə həsr olunub.

davamı səh. 4-də

“Azərbaycan heç vaxt tarixdə bu qədər güclü olmayıb”

“Tam əminliklə demək olar ki, 2018-ci il ölkəmiz üçün uğurlu il olmuşdur. Ölkəmiz bütün istiqamətlər üzrə uğurla, sürətlə inkişaf etmişdir. Azərbaycan güclü ölkə kimi dünya miqyasında özünü təsdiqləyib. Bizim beynəlxalq mövqelərimiz daha da möhkəmlənib”.

Sitat Prezident İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrikindəndir. Prezident vurğulayıb ki, dünyada gərginlik, risklər və təhdidlərin davam etdiyi bir vaxtda Azərbaycan sabitlik məkanıdır: “2018-ci ildə xalqımız əmin-amanlıq, sabitlik şəraitində yaşayıb. Sabitliyin əsas səbəbi və onun mənbəyi xalq-iqtidar birliyi”.

2018-ci ildə Azərbaycanın xarici ölkələrlə əlaqələri daha da genişləni. Ötən il Azərbaycan Prezidenti 16 xarici səfər edib, ölkəmizə 16 dövlət və hökumət başçısı səfərə gəlib. Eyni zamanda, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində Azərbaycan uğurla fəaliyyət göstərmiş.

Dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycanın Avropa İttifaqı və İslam ölkələri ilə əməkdaşlığı daha da inkişaf edib. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanmış Tərəfdaşlıq Prioritetləri sənədi bu münasibətlərin nə qədər yüksək səviyyədə olmasının təzahürüdür.

davamı səh. 2-də

Paytaxtın baş səhnəsində uşaqlar üçün musiqili tamaşa və bayram şənliyi

Uşaqlar sevimli cizgi film qəhrəmanlarının iştirakı ilə maraqlı interaktiv musiqili tamaşaya baxıblar. Simfonik orkestrin müşayiəti ilə təqdim olunan musiqili nağılda uşaqlar Şaxta baba, Elza, Ələddin, Su pəri və digər qəhrəmanlarla birgə möcüzəli nağıl ölkələrinə səyahət ediblər.

səh. 3

Gəncədə Cavad xanın xatirəsi anılıb

Yanvarın 4-də Gəncədə şəhər ictimaiyyətinin iştirakı ilə Gəncə xanlığının sonuncu hökmdarı Cavad xanın anım mərasimi keçirilib. Tədbir Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə Cavad xan türbəsinin önündə təşkil olunub.

Mərasimdə çıxış edən tarix elmləri doktoru, professor Həsənbala Sadıqov 1747-1804-cü illərdə Gəncə xanlığının tarixi bərədə danışmış. Bildirilib ki, Gəncə xanlığının sonuncu hökmdarı Cavad xan Vətənin azadlığı və istiqbalı uğrunda son anadək mərdliklə mübarizə aparıb, imperiya qoşununun əsgərləri ilə qeyri-bərabər döyüşdə

qəhrəmancasına həlak olub. Çar imperiya qoşununun çoxsaylı həmlələrindən sonra Gəncə şəhəri 1804-cü il yanvarın 4-də işğal edilib.

Gəncənin yadellilərdən müdafiəsində Cavad xanın oğlu Hüseyinqulu bəy, ailə üzvləri və 1500 nəfərədək gəncəli mətnlə vuruşaraq şəhid olub.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov və digərləri çıxış edərək diqqətə çatdırıblar ki, Cavad xan Azərbaycanın qəhrəmanlıq tarixinin şanlı səhifələrindən birini yazmış. Düşməni əsarətinə qarşı əyləməlik və mübarizlik rəmzi kimi Cavad xanın xatirəsi nəinki gənclilər, eləcə də bütün Azərbaycan xalqı tərəfindən böyük hörmət və ehtiramla anılır.

Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Cavad xanın xatirəsinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində bir sıra addımlar atılıb. 2004-cü ildə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Cavad xanın məzarı üzərində tarixi üslubda türbə inşa olunub, Gəncənin ən qədim küçə və qəsəbələrindən birinə onun adı verilib.

Tarix-mədəniyyət abidələrini ziyarət edənlərin sayı artıb

Ölkəmizdə həm yerli vətəndaşların, həm də xarici turistlərin üz tutduğu məkanlar sırasında tarix-mədəniyyət qoruqları xüsusi yer tutur. Bu məkanlarda bayram günlərində xüsusilə qələbəlik olur. Tarix-mədəniyyət qoruqlarında təşkil olunan müxtəlif tədbirlər adi günlərdə də çoxlu ziyarətçi cəlb edir.

Ötən il “Çərişəhər” Dövlət Tarix-Memarılıq Qoruğu ərazisindəki Qız qalasını və Şirvanşahlar Sarayı Kompleksini ümumilikdə 200 min, Qobustan Milli Tarixi-Bədii Qoruğunu 123 min nəfərdən çox turist ziyarət edib.

Həm yerli vətəndaşların, həm də xarici qonaqların ən çox üz tutduğu məkanlar arasında Qobustan Milli Tarixi-Bədii Qoruğu xüsusi yer tutur.

davamı səh. 3-də

“Çox istərdim ki, xalqlarımız bir-birini yaxından tanıсын”

Meksika dedikdə ilk olaraq gözlərimizin önündə 90-cı illərin məşhur televiziya serialları canlanır. Eyni zamanda Mayya sivilizasiyasının qədim abidələri, zəngin mətbəx və bol əyləncə... Meksika həm də ispan, hindu və Karib mədəniyyətini özündə ehtiva edən maraqlı bir ölkədir. Qəzetimizin “Elçi daşı” rubrikasında budəfəki həmsöhbətimiz Meksikanın Azərbaycanı səfəri Xuan Rodriqo Labardini Floresdir.

ve bizim xalqlar arasında oxşar cəhətlər var. Bu oxşarlıq təkcə mətbəx sahəsində deyil, ədəbiyyatda da özünü göstərir...”.

“Meksika dünyanın 14-cü böyük ölkəsidir. Bu böyük ölkədə Azərbaycanın hər yönü ilə tanınması çox vacibdir. Azərbaycanın muğam sənəti, milli mətbəx mədəniyyəti, eləcə də təbii gözəllikləri, İlisu, Lahic kimi məkanlar meksikalılar üçün maraqlı ola bilər. İstərdik ki, azərbaycanlılar da Meksikanın məşhur takos təamının dadını bilsinlər, abidələri, mədəni irsi ilə tanışlıq imkanı qazansınlar. Mədəniyyət vacib bir sahədir

səh. 5

Sənət fədailərimizdən — Mirzə Muxtar

1913-cü ildə “Kaspi” qəzetində dərc olunan bir xəbərdə deyildi: “Bu gün Tağıyev teatrında “Nicat” cəmiyyətinin təşəbbüsü ilə müsəlman səhnəsinin ən yaşlı və təcürbəli fədaisinin 40 illik səhnə fəaliyyəti bayram edilir...”.

Bu fikirlər tanınmış səhnə xadimi, musiqişünas, pedaqoq Mirzə Muxtar Məmmədov haqqında deyilmişdi. Görkəmli sənətkarı vəfatının 90-cı ilində bir daha yada saldıq.

səh. 6

“Azərbaycan musiqisini Yaponiyada daha çox tanıtməyə çalışacağam”

səh. 5

“İslam mədəniyyətinin paytaxtı” ili Naxçıvan muzeyləri üçün düşərləli olub

səh. 2

“Üçüncü günün adamı” beynəlxalq festivala dəvət alıb

səh. 8

Müasir dünyada multikulturalizm ünvanı

Prezident Milad bayramı münasibətilə pravoslav xristian icmasını təbrik edib

Prezident İlham Əliyev müqəddəs Milad bayramı münasibətilə Azərbaycanın bütün pravoslav xristianlarını təbrik edib.

Təbrikdə bildirilir ki, müasir dünyada multikulturalizmin ünvanlarından birinə çevrilən Azərbaycan Respublikası yüksək humanizm və dözümlülük prinsiplərinə əsaslanan mütərəqqi ictimai dəyərlərin demokratik birgəyaşayış norması kimi qəbul edildiyi nümunəvi cəmiyyətə malikdir. Tarixən müxtəlif dinlərin və millətlərin nümayəndələrinin sülh və əmin-amanlıq şəraitində vahid ailə kimi yaşadığı Azərbaycanda pravoslavlıq say etibarilə ən böyük xristian konfessiyasıdır.

"Məmnuniyyət hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, bu gün cəmiyyətimizin ayrılmaz hissəsi olan pravoslav xristian icması digər dini etiqadların mənsubları ilə birgə respublikamızın tərəqqisi naminə həyata keçirilən böyük quruculuq işlərində, vətəndaş həmrəyliyinin daha da möhkəmləndirilməsində fəal iştirak edir, dinlərarası əməkdaşlıq və etimad mühitinin inkişafına öz layiqli töhfələrini verir. İnanıram ki, pravoslav xristian icması bundan sonra da ümumi evimiz olan Azərbaycanın daha da güclənməsi naminə əlindən gələni əsirgəməyəcəkdir", - deyə təbrikdə bildirilir.

20 Yanvarın ildönümü ilə bağlı tədbirlər planı təsdiqlənib

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin sərəncamı ilə "20 Yanvar faciəsinin iyirmi doqquzuncu ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı" təsdiq edilib.

Sənədə əsasən, respublikanın şəhər və rayonlarında, idarə və təşkilatlarda 20 Yanvar hadisələrinin mahiyyətini əks etdirən konfrans, toplantı və müəhiyələrin təşkili, 20 Yanvar gününün Azərbaycanın suverenliyi, istiqlaliyyəti və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə rəmzi kimi qeyd olunması ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsi, mədəniyyət ocaqlarında faciəyə həsr olunmuş tamaşaların, bədii və sənədli filmlərin nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Həmçinin dünya ictimaiyyətinin diqqətini bu faciəyə yönəltmək məqsədilə Azərbaycanın xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəlikləri və icmaları vasitəsilə müvafiq tədbirlərin keçirilməsi, kütləvi informasiya vasitələrində, eləcə də televiziya kanallarında və internet şəbəkələrində 20 Yanvar hadisələri barədə müxtəlif dillərdə materialların hazırlanması və yayılmasının təmin olunması barədə tapşırıqlar verilib.

Tədbirlər planına əsasən, respublikanın bütün tədris müəssisələrində faciəyə həsr edilmiş xüsusi dərslər keçiriləcək, 20 Yanvar hadisələri zamanı şəhid olanların ailələrinə humanitar yardımlar göstəriləcək, Şəhidlər xiyabanı ərazisində lazımi işlər aparılacaq, faciə qurbanlarının xatirəsinə həsr olunan dini mərasimlər təşkil ediləcək.

UNESCO dəyərlərini təşviq edən layihə reallaşdırılıb

Təhsil işçilərinin Peşəkar İnkişafı İnstitutu Xarici İşlər Nazirliyi yanında UNESCO üzrə Milli Komissiyanın maliyyə dəstəyi ilə "Assosiativ məktəblər şəbəkəsi"nə üzv Azərbaycan məktəblərində UNESCO dəyərlərinin və BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin təşviqi ilə bağlı layihə həyata keçirib.

İnstitutun beynəlxalq layihələr şöbəsinin müdiri Elçin Sərdarov bildirib ki, layihə çərçivəsində Bakı şəhər 44 və 181 nömrəli, Sumqayıt 14 nömrəli, Gəncə 4 nömrəli və Mingəçevir 10 nömrəli tam orta məktəblərdə "Dünyanın ən böyük dərsinə giriş", UNESCO-nun və onun "Assosiativ məktəblər şəbəkəsi" layihəsi (ASPnet) və ASPnet məktəblərinin ictimaiyyətlə əlaqələr, sosial şəbəkələrlə iş və təşviqat sahəsində bilik və bacarıqların artırılması mövzularında təlimlər və seminarlar keçirilib. 44 nömrəli məktəbdə keçirilmiş təlim-seminarda paytaxtda yerləşən digər ASPnet məktəblərinin əlaqələndiriciləri də iştirak ediblər.

Ötən il Naxçıvan Muxtar Respublikasında fəaliyyət göstərən muzeylərin 592 mindən çox ziyarətçisi olub. Onlardan 178 mindən çoxu xarici vətəndaşlardır.

Naxçıvanda Heydər Əliyev Muzeyi, Naxçıvan Dövlət Xalça Muzeyi, "Xan Sarayı", Möminə Xatın, "Naxçıvanqala" muzey kompleksləri, Duz Muzeyi ziyarətçilərin ən çox maraq göstərdiyi məkanlardır.

Naxçıvan şəhərinin 2018-ci il üçün "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" və ölkəmizin "Gəncələr paytaxtı" olması ilə əlaqədar ötən il muxtar respublikaya gələn xarici turistlərin sayı daha da

"İslam mədəniyyətinin paytaxtı" ili muzeylər üçün düşərli olub

artıb, mədəni-kütləvi tədbirlərin əhatə dairəsi genişləndirilib.

Bundan başqa, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin 2014-cü ildə imzaladığı sərəncama uyğun olaraq, dövlət orqanları işçilərinin muzeylərə kollektiv ziyarətləri davam edib.

Muxtar respublikanın Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən muzey fondlarının zənginləşdirilməsi, onların yeni eksponatlarla təmin olunması daim diqqətdə saxlanılır. Ötən il muzeylərə 1564 yeni eksponat daxil olub.

Türkiyə kitabxanaları ilə əməkdaşlıq

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanası (MEK) əməkdaşlığının Türkiyə səfərinin nəticələri ilə bağlı təqdimat keçirilib.

Təqdimatda MEK əməkdaşlarının olduqları Ankara İldırım Beyazid Universiteti Kitabxanasına, Türkiyə Böyük Millət Məclisi (TBMM) Kitabxanası və Arxivinə, Türk Dil Qurumu Kitabxanasına və Ankara Milli Kitabxanası haqqında ətraflı məlumat verilib.

MEK və Ankara İldırım Beyazid Universiteti Kitabxanası arasında imzalanmış əməkdaşlıq memorandumunda

kitabxana proseslərinin avtomatlaşdırılması, e-katalogların və e-bazaların mübadiləsi, nadir kitablar da daxil olmaqla sənədlərin mühafizəsi, virtual sərgilərin təşkilinə dair təcrübə mübadiləsi, vahid kataloglaşdırma qaydalarının formalaşdırılması və digər məsələlər əksini tapıb.

Bundan əlavə, Türkiyə Böyük Millət Məclisi Kitabxanası ilə MEK arasında sənəd mübadiləsi məqsədilə razılaşma əldə olub.

Səfərlər zamanı sözügedən kitabxanaların hər birinə MEK-in təcrübəsi barədə məlumat verilib, Azərbaycanın tarixini və mədəniyyətini əks etdirən nəfis tərtibatlı kitablar hədiyyə olunub.

"Azərbaycan heç vaxt tarixdə bu qədər güclü olmayıb"

Ölkəmizdəki sabitliyin əsas mənbəyi xalq-iqtidar birliyi

əvvəli səh. 1-də

Prezident qeyd edib ki, sənəddə ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi, sərhədlərimizin toxunulmazlığı haqqında çox aydın fikirlər öz əksini tapıb və bir daha onu göstərir ki, Avropa İttifaqı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ məsələsinin həllində düzgün mövqedədir: "İslam həmrəyliyi məsələlərində bizim rolumuz artır. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı bu sahədə apardığımız siyasətə çox yüksək qiymət verir və tam əminliklə demək olar ki, Azərbaycan müsləman aləmində öz güclü rolunu daha da gücləndirə bilib. Müsləman ölkələri tərəfindən bizə göstərilən diqqət, hörmət və rəğbət göstərir ki, Azərbaycan bu sahədə də böyük uğurlara nail olubdur".

Prezident 2018-ci ildə Xəzər dənizinin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsini də əlamətdar hadisələrdən biri kimi qeyd edib: "Bu, hesab edirəm ki, tarixi nailiyyətdir. Çünki bildiyiniz kimi, uzun illər ərzində bu məsələ həll olunmamış qalmışdı. Ancaq bu, hazırda öz həllini tapıb və Azərbaycan bu məsələnin həllində öz dəyərli töhfəsini vermişdir".

Dövlət başçısı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələdə prinsipial mövqeyi bir daha vurğulayıb: "Bizim mövqeyimiz haqq-ədalət mövqeyidir. Bizim mövqeyimiz beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə tam uyğundur. Dağlıq Qarabağ tarixi, əzəli Azərbaycan torpağıdır. Bütün dünya ölkəmizin ərazi bütövlüyünü tanıyır. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri tam icra edilməlidir, işğalçı qüvvələr qeyd-şərtsiz bizim torpaqlarımızdan çıxarılmalıdır.

Deyə bilərəm ki, münaqişənin həlli işində Azərbaycan 2018-ci ildə çox ciddi mövqelərə malik oldu. Bildiyiniz kimi, Ermənistanda 20 il ərzində hakimiyyəti zəbt etmiş kriminal, rüşvətxor, xunta rejimi çökdü və bu, Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı işğalçı siyasətin tam iflasıdır. Onu da deyə bilərəm ki, bizim Ermənistanla qarşı apardığımız çox düşünülmüş, məqsədyönlü və prinsipial siyasətimiz öz bəhrəsini verdi. Biz Ermənistanı bütün regional və beynəlxalq layihələrdən təcrid edə bilmişik, Ermənistan iqtisadiyyatının çökməsində bizim payımız da kifayət qədər böyükdür. Hesab edirəm ki, bu gün münaqişənin həlli üçün yeni vəziyyət yaranır. Ümid edirəm ki, 2019-cu ildə bu sahədə irəliləyiş ola bilər".

Prezident onu da diqqətə çatdırıb ki, ölkəmizin güclü hərbi potensialı münaqişənin həlli üçün əsas amildir. Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. 2018-ci ildə Bakıda iki dəfə keçirilmiş hərbi parad bizim gücümüzü, bizim güclü ordumuzun potensialını göstərir: "Ən müasir silahlarla, texnika ilə təchiz edilmiş Azərbaycan Ordusu çox yüksək döyüş qabiliyyətinə malikdir və biz bu il bunu bir daha

təsdiq etdik. Azərbaycan Ordusu Azərbaycan-Ermənistan sərhədinin Naxçıvan istiqamətində uğurlu əməliyyat keçirərək 11 min hektar torpağa tam nəzarət edir. Strateji yüksəkliklərin əldə edilməsi bizə imkan verir ki, Ermənistan ərazisindən keçən önəmli kommunikasiyalara və yollara tam nəzarət edək.

Biz bundan sonra da öz hərbi qüdrətimizi artıracağıq. Biz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsini sülh yolu ilə həll etmək istəyirik və danışıqlarda iştirakımız bunun əyani sübutudur. Ancaq hər kəs bilir və bilməlidir ki, münaqişənin həlli üçün hərbi amil xüsusi rol oynayır və bundan sonra da biz hərbi qüdrətimizi artıracağıq".

Dövlət başçısı müraciətində məcburi köçkünlərin sosial problemlərinin həlli istiqamətində görülen işlərdən də danışdı. Bildirib ki, 2018-ci ildə 5800 köçkün ailəsi üçün yeni evlər, mənzillər tikilib və onlara təqdim edilib: "Bu, son illərdə rekord göstəricidir. Şəhid ailələrinə, Qarabağ müharibəsi əlillərinə 626 mənzil verilmişdir və biz bu siyasəti gələnlə də davam etdirəcəyik".

Müraciətdə bir məqam da xüsusi vurğulanı ki, bütün bu işləri görmək üçün güclü iqtisadiyyat olmalıdır. Bu gün Azərbaycan iqtisadi inkişaf baxımından heç kimdən asılı deyil və bu, bizim müstəqil siyasətimizi gücləndirən amildir. 2018-ci ildə qeyri-neft sənaye sektorunda isə artım 9 faizdən çox olub. İxrac təxminən 40 faiz artıb. Ölkə iqtisadiyyatına 10 milyard dollar sərmayə qoyulub. Dünya Bankının "Doing Business" proqramının son hesablamalarında Azərbaycan dünya miqyasında 25-ci yere layiq görülüb. Yəni, bu, onu göstərir ki, apardığımız islahatlar öz nəticəsini verir. Azərbaycan müasir texnologiyalara böyük əhəmiyyət verir. 2018-ci ildə peykimiz orbitə buraxılıb. Ötən

il həmçinin Cənub Qaz Dəhlizinin mühüm hissəsi olan TANAP layihəsinin (boru xəttinin Türkiyədən keçən hissəsi) açılışı da tarixi nailiyyətdir. Azərbaycan bundan sonra onilliklər ərzində bu layihələrin faydasını görəcək. 2018-ci ildə Ölət Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı da açılıb: "Azərbaycan nəqliyyat regionun, Avrasiyanın çox önəmli nəqliyyat mərkəzinə çevrilir. Şimal-Cənub, Şərq-Qərb dəhlizləri bizim ərazimizdən keçir. Çox güclü nəqliyyat infrastrukturunu bizə imkan verəcək ki, tranzit imkanlarımızdan çox böyük səmərə ilə istifadə edə bilək".

Prezident müraciətində 2018-ci ilin "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ili" elan edilməsini, Cümhuriyyətin 100 illiyinin həm ölkəmizdə, həm də bir çox xarici ölkələrdə təntənə ilə qeyd olunmasını da xüsusi vurğulayıb: "Bugünkü Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisidir. Azərbaycan heç vaxt tarixdə bu qədər güclü, bu qədər müstəqil, bu qədər azad olmamışdır".

2018-ci ildə Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri haqqında danışan dövlət başçısı deyib: "Azərbaycan xalqı bir daha mənə yüksək etimad göstərmişdir, mənim fəaliyyətimə yüksək qiymət vermişdir. Mən son 15 il ərzində Prezident kimi çalışmışam ki, xalqa ləyaqətlə xidmət edim. Bundan sonra da çalışacağam ki, Azərbaycanın inkişafı, Azərbaycanın gücləndirilməsi, xalqın rifahının artması üçün əlimdən gələni əsirgəməyim. Mənim bir amalım var: güclü Azərbaycan dövləti qurmaq və xalqa ləyaqətlə xidmət etmək".

Prezident müraciətinin sonunda dünyada yaşayan azərbaycanlılara, soydaşlarımıza öz salamlarını çatdıraraq hər kəsə uğurlar arzulayıb, bütün həmvətənlərimizi Yeni il bayramı və Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətilə təbrik edib.

Böyük Teatrda, Mariinsk Teatrında...

Həmvətənlərimizin iştirakı ilə opera və balet tamaşaları

Yanvarın 23-dən 26-dək Rusiya Dövlət Akademik Böyük Teatrında Cüppe Verdinin "Don Karlos" operası nümayiş etdiriləcək. 24 və 26 yanvarda göstəriləcək tamaşalarda Yelizaveta Valua obrazını Azərbaycanın Xalq artisti Dinara Əliyeva (soprano) oynayacaq. Yanvarın 23-də və 25-də isə Don Karlos partiyasını respublikamızın Xalq artisti Yusif Eyvazov (tenor) ifa edəcək.

Yanvarın 10-da isə Sankt-Peterburq Dövlət Akademik Mariinsk Teatrında Sergey Prokofyevin "Zoluşka" baleti nümayiş olunacaq.

"Mariinsk 2" səhnəsində təqdim olunacaq baletdə Şahzadənin partiyasını Azərbaycanın Əməkdar artisti Timur Əsgərov ifa edəcək. Məşhur baletin teatrda Aleksey Ratmanskinin xoreografiyasında premyerası 2002-ci ildə olub.

"Qış qalası" festivalı davam edir

İçərişəhərdə "Qış qalası" Yeni il festivalı davam edir. "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsindən bildirilib ki, festival müddətində paytaxt sakinləri və qonaqlar Qoşa Qala meydanında müxtəlif növ suvenir, əl işləri və digər bayram atributlarını əldə edə, konsert proqramından zövq ala və bir sıra viktorinalarda iştirak edə bilərlər.

Dekabrın 15-dən start götürən festival yanvarın 6-da başa çatacaq.

Yaponiya telekanalında

Azərbaycan haqqında veriliş

Yeni ilin ilk günlərində Yaponiyanın Fuci telekanalı Azərbaycan haqqında veriliş yayımlayıb.

"Dünya" adlı verilişdə Azərbaycanın coğrafi mövqeyi, əhalisi, tarixi və mədəniyyəti haqqında geniş məlumat verilib. Verilişdə Bakıdakı "Alov qüllələri", Heydər Əliyev Mərkəzi, SOCAR-ın binası, Bakı Kristal Zalı kimi tikililərin müasir dizaynı barədə söhbət açılıb. Tamaşaçılara dünyaca məşhur Azərbaycan xalçaları ilə bağlı da məlumat verilib.

Veriliş boyunca azərbaycanlıların çox istiqanlı, mehriban, qonaqpərvər və əməksevər bir xalq olduğu qeyd edilib. Sonda yapon tamaşaçılarına bu gözəl ölkəyə səyahət etmək tövsiyə olunub.

əvvəli səh. 1-də

Qoruğun direktoru Vüqar İsayevin verdiyi məlumata görə, 2018-ci ildə Qobustan qayaüstü rəsmlərini, minilliklərin daş yad-daşını görmək üçün buraya gələn ziyarətçilərin sayı 2017-ci ilə müqayisədə 40 min nəfər (təxminən 50 faiz) artıb. 123 min ziyarətçidən 58 min nəfəri xarici ölkə və təndaşlarıdır: "Əcnəbi ziyarətçilər 20-dən artıq ölkədən – Türkiyə, İran, Rusiya, Almaniya, İngiltərə, Pakistan, Çin, ABŞ, İndoneziya, Qazaxıstan və ərəb ölkələrindən gəliblər. Bununla yanaşı bəzən bizim üçün ekzotik hesab olunacaq ölkələrdən də turistlərimiz olur. Məsələn, Fici adaları və Dominikan Respublikası kimi".

Vüqar İsayev həmçinin vurğuladı ki, ötən il ərzində qoruğa gələn ziyarətçilərə göstərilən xidmətin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə bir çox abadlıq işləri görüldü. Qoruq daxilində asfalt yollar təmir edilib, istiqamətləndirici yol nişanları quraşdırılıb, Böyükdaş dağında yerləşən işə obyekt

tamamilə yenidən qurulub.

Qeyd edək ki, 2017-ci ildə qoruğu 80 min nəfərdən çox turist ziyarət etmişdi.

Turistləri hər zaman cəlb edən məkana son illərdə marağın daha da artmasının səbəblərindən biri burada yaradılan şəraitdir.

UNESCO-nun Dünya irsi siyahısına daxil edilən Qobustan qoruğunda 2011-ci ildə istifadə verilən muzey kompleksi müasir standartlara uyğundur. Kompleks 2013-cü ildə "Avropada ilin muzeyi" müsabiqəsinin qalibi olub.

"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsindən verilən məlumata görə, ötən il ərzində Şirvanşahlar Sarayı Kompleksini ziyarət edən 100 mininci ziyarətçi idarə tərəfindən müəyyən edilərək xatirə hədiyyələri və xüsusi sertifikatla təltif edilib. Bu il bu ənənənin Qız qalasının ziyarətçiləri üçün də təbiiq edilməsi planlaşdırılır.

FARİZ

Paytaxtın baş səhnəsində uşaqlar üçün musiqili tamaşa və bayram şənliyi

"Su pəri", "Vinni Pux" və başqa cizgi filmlərindən musiqilər səsləndirilib. Yanvarın 2-si və 3-də isə Heydər Əliyev Sarayında uşaq-

Dekabrın 29-u və 30-da Heydər Əliyev Sarayında uşaqlar sevimli cizgi film qəhrəmanlarının iştirakı ilə maraqlı interaktiv musiqili tamaşaya baxıblar. Simfonik orkestrin müşayiəti ilə təqdim olunan musiqili gəlildə uşaqlar Şaxta baba, Elza, Ələddin, Su pəri və digər qəhrəmanlarla birgə möcüzəli nağıl ölkələrinə səyahət ediblər.

Ən populyar cizgi filmlərinin motivləri əsasında hazırlanan musiqili nağılda müğənnilərin

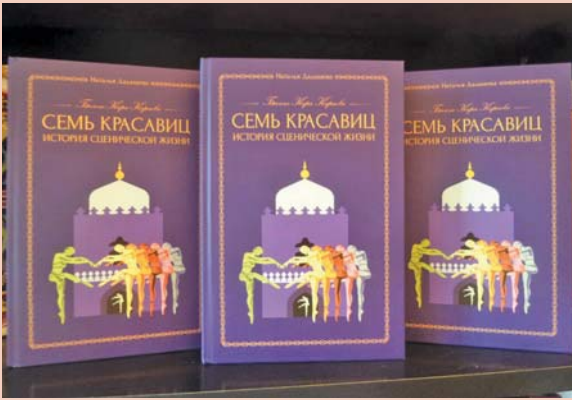
ifasında "Gözəl və Bədhəy-bət", "Soyuq ürək", "Ələddin", "Pinokkio", "Mulan", "Kral Şir",

lar üçün Yeni il şənlikləri keçirilib. Uşaqlara nağıl qəhrəmanları Dovşan, Qarğa, Canavar,

siqilərə hazırlanmış rəqslər və sürprizlər nağıl-tamaşaya xüsusi rəng qatıb.

"Yeddi gözəl" in səhnə həyatından bəhs edən kitab

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən nəşr olunmuş Qara Qarayevin "Yeddi gözəl" bəleti. Səhnə həyatının tarixi" adlı kitab (rus dilində) sənətsevərlərin ixtiyarına verilib.

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Natalya Daşovanın müəllifi olduğu kitabda "Yeddi gözəl" bəletinin premyeradan günümüzə qədər səhnə həyatı təsvir edilir, tanınmış balet ustaları, dirijorlar, rəsəmlər haqqında məlumatlar, həmçinin səhnə əsəri ilə bağlı ötən illərdə çap olunmuş afişələr, proqramlar, tamaşalardan fotolar təqdim olunur.

"Şərq-Qərb" nəşriyyatında yüksək poliqrafik keyfiyyətlə çap edilmiş kitab nazirliyin tabeliyində olan qurumlara və kütəvi kitabxanalara paylanılacaq.

Özbəkistanda mədəni irsimizin təbliği ilə bağlı layihələr davam etdiriləcək

Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi 2019-cu ildə Özbəkistanda ölkəmizin təbliği, mədəniyyətimiz, ədəbiyyatımızla bağlı müxtəlif layihələr reallaşdırmaq niyyətindədir. Bu barədə mərkəzin direktoru Samir Abbasov bildirib.

O, AMM-in 2018-ci ildəki fəaliyyətdən bəhs edərək deyib ki, başladığımız bir sıra maraqlı layihələrin bu il başa çatdırılmasını planlaşdırırıq. İlk dəfə olaraq iki ölkənin dilçi alimlərinin iştirakı ilə hazırlanan azərbaycanca-özbəkce, özbəkce-azərbaycanca lüğət üzərində iş yekunlaşmaq üzrədir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2019-cu ildə dahi Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi ölkəmizdə və dünyada geniş qeyd olunacaq. Bu münasibətlə Özbəkistanda Azərbaycan və özbək alimlərinin, ədəbiyyatşünasların iştirakı ilə "Mən əbədiyyət üfüqlərində doğan eşq günəşiyəm" adlı beynəlxalq elmi konfransın keçirilməsi planlaşdırılır. S.Abbasov həmçinin bildirib ki,

Nəsiminin qəzəllərinin özbək dilinə tərcüməsinə başlanılıb və kitab Daşkənddə nəşr olunacaq: "Bundan başqa, şairin irsinə dair Özbəkistan Milli Elmlər Akademiyasının Biruni adına Şərqşünaslıq İnstitutunda saxlanılan əlyazmaların müəyyən edilməsi, onların surətlərinin qarşılıqlı əsaslarla Azərbaycanca gətirilməsi üzərində çalışırıq".

2019-cu ildə Əlişir Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universitetində Füzuli adına Azərbaycan Mədəniyyət, Təhsil və Tədqiqatlar Mərkəzinin yaradılması nəzərdə tutulur. Mərkəzdə ölkəmizə dair kitabxana, muzey, kinozal fəaliyyət göstərəcək, Azərbaycan dili kursları, habelə ədəbiyyatımıza dair azərbaycanlı mütəxəssislərin iştirakı ilə mühazirələr, açıq dərslər təşkil olunacaq.

Dünyanın ən çox izləyicisi olan məlumat-video portalı "Youtube"da AMM-in videokanalı yaradılıb. Mərkəz tərəfindən hazırlanan sənədi filmlərin, özbək dilinə dublyaj olunan Azərbaycan filmlərinin, musiqi layihələrinin kanala əlavə edilməsinə başlanılıb.

Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin dəstəyi ilə Qax rayonunda 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlıları Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə tədbir keçirilib. Qax rayon S.Vurğun adına Mədəniyyət Mərkəzi tərəfindən hazırlanan proqramda Uşaq incəsənət məktəbinin "Tumurcuq", Alətemir kənd klubunun "Mze" rəqs qruplarının çıxışları izləyicilərə bayram ovqatı yaşadıb.

* * *

Bərdə Regional Mədəniyyət İdarəsində ilin yekunlarına həsr olunmuş Şura iclası keçirilib. İdarənin rəisi İlyas Hacıyev il ərzində görülən işlər, əldə olunmuş nəticələr və mövcud nöqsanlar barədə danışıb.

Şuranın katibi Valide Nabatova 2018-ci il ərzində regional idarənin tabeliyində olan mədəniyyət müəssisələrinin respublika və beynəlxalq tədbirlərdə iştirakı, qazanılmış nailiyyətlər haqqında məlumat verib.

Şuranın üzvü, Qarabağ Müharibəsi Əlilləri, Vəteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyi Bərdə rayon şöbəsinin sədri Etibar Hüseynov və digər çıxış edənlər regional idarənin tabeliyində olan mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyətindən söz açıblar.

* * *

Lənkəran şəhər Q.Vəliyev adına Mədəniyyət Mərkəzinin əhatə dairəsinə 50 klub müəssisəsi daxildir. Mərkəz tərəfindən ənənəvi olaraq müxtəlif festivallar, sərgilər keçirilir. 2018-ci ildə "Lənkəran payızı" adlı folklor festivalı 6-cı, "Bizim qala" diyarşünaslıq sərgisi 3-cü dəfə keçirilib. Diyarşünaslıq sərgisində 45, folklor festivalında 50 klub müəssisəsi iştirak edib. Hər iki tədbir 83 kəndi, 8 qəsəbəni, 2 şəhəri əhatə edib. İlin yekununa əsasən, sərgi və festivalın qalıbları və fərqlənən iştirakçılar diplomlara layiq görülüb.

* * *

Masallı Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşəbbüsü ilə bir həftədən artıq davam edən bayram şənliklərində maraqlı konsertlər təqdim olunub.

Silsilə konsertlərdə Masallı rayon Mədəniyyət Mərkəzinin incəsənət kollektivlərinin – "Tərvət" ansamblının (bədi rəhbər Sakit Müslümov), "Masallı" rəqs qrupunun (bəletmeystr Gündüz Babayev) çıxışları maraqla qarşılanıb.

* * *

Ölkəmizin inkişafında mədəniyyət ictimaiyyətinin rolunu gücləndirməliyi

Yola saldıığımız 2018-ci il, ölkə həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində də əlamətdar hadisələrlə yadda qalıb. Bu barədə mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayevin 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı münasibətilə ölkəmizin mədəniyyət ictimaiyyətinə ünvanladığı təbrik müraciətində deyilir.

Təbrikdə bildirilir ki, ulu öndər Heydər Əliyevin dövlətçilik yolunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə bərqərar olmuş daxili sabitlik, davam edən dinamik inkişaf Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun ildən-ilə artmasına zəmin yaradır. Dünyada qazandığı yüksək etimad sayəsində respublikamız hər il neçə-neçə nüfuzlu beynəlxalq tədbirə ev sahibliyi edir, Azərbaycan mədəniyyətlərarası dialoqun mərkəzi kimi qəbul olunur: "Dövlət başçısının sərəncamı ilə ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ili" elan olunmuş, ilk müstəqil respublikamızın 100 illiyi vətənimizdə və xarici ölkələrdə müxtəlif tədbirlərlə qeyd edilmişdir. Bu il həmçinin Bakı altıncı dəfə Beynəlxalq Humanitar Forumu uğurla ev sahibliyi etmişdir. Bundan əlavə, V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı, Beynəlxalq Musiqi Təhsili Cəmiyyətinin 33-cü Dünya konfransı, "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı, III Şəki Beynəlxalq Teatr Festivalı, "İpək Yolu" IX Beynəlxalq Musiqi Festivalı və digər tədbirlər ölkəmizin mədəni zənginliyinin təbliğində mühüm rol oynamışdır".

Nazirin təbrikində diqqətə çatdırılır ki, 2018-ci il xalqımızın qədim mədəni irsinin dünyada tanınılması baxımından da zəngin olub. Mədəni irs nümunələrimizin beynəlxalq aləmdə təbliğində Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın müstəsna xidmətləri vardır. 2018-ci ildə Azərbaycanın qədim tarix və mədəniyyət mərkəzlərindən Naxçıvan şəhəri "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" missiyasını layiqincə yerinə yetirib. "Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri" nominasiya faylı UNESCO-nun Təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irsi siyahısına daxil edilib, Azərbaycan, Türkiyə və Qazaxıstanın birgə təqdim etdiyi "Dədə Qorqud irsi. Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi" nominasiya faylı isə təşkilatın Qeyri-maddi mədəni irs üzrə representativ siyahısında yer alıb.

Azərbaycanın UNESCO sayıtlarında yer alan qeyri-maddi mədəni irs nümunələrinin sayı 13-ə çatıb. Azərbaycanın əldə etdiyi bu uğurlar ölkəmizdə həyata keçirilən düşünilmiş daxili və xarici siyasətin bəhrələri, mədəni irsimizə olan dövlət qayğısının bariz nümunəsidir.

Təbrik müraciətində daha sonra deyilir: "Ölkəmizdə mədəniyyətin müxtəlif sahələrinin sistemli inkişafında bu sahədə çalışan hər bir insanın bu və ya digər dərəcədə payı vardır. Biz indi mədəniyyət sahəsinin idarə olunmasında ən optimal yanaşmaların tətbiqini həyata keçirməyə çalışırıq. Bunun üçün müxtəlif ölkələrin müvafiq sahə üzrə uğurlu təcrübələrindən yararlanırıq. Qarşıda duran əsas vəzifə isə ölkəmizin inkişafında mədəniyyət ictimaiyyətinin rolunu gücləndirmək, Azərbaycanın tərəqqisinə daha böyük fayda verməkdir".

Mədəniyyət Nazirliyi sistemində yeni təyinat

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 16.11.2018-ci il tarixli, 487 nömrəli qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində olan Mədəniyyətşünaslıq üzrə Elmi-Metodiki Mərkəz və Respublika Mədəniyyət Müəssisələri İşçilərinin Hazırlıq və İxtisasartırma Mərkəzi ləğv edilərək onların əsasında Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisasartırma Mərkəzi yaradılıb.

Yeni təsis olunan müəssisəyə siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Asif Usubəliyev təyin olunub.

A.Usubəliyev 1978-ci ildə Qazaxıstan Respublikasının Çimkənd şəhərində anadan olub. 2000-ci ildə Bakı Sosial İdarəetmə və Politologiya İnstitutunun politologiya ixtisası üzrə bitirib. 2000-2002-ci illərdə Prezident yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Siyasi idarəetmə fakültəsində milli təhlükəsizlik və siyasi strategiya ixtisası üzrə magistr təhsili alıb. 2002-ci ildə AMEA-nın Fəlsəfə və Siyasi Hüquqi Tədqiqatlar İnstitutunun doktorantı olub, 2005-ci ildə dissertasiya müdafiə edərək siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi alıb.

Əmək fəaliyyətinə 2005-ci ildə Fəlsəfə və Siyasi Hüquqi Tədqiqatlar İnstitutunda başlayıb, 2006-cı ildən Mədəniyyət Nazirliyində məsləhətçi, aparıcı məsləhətçi, Elm sektorunun müdiri vəzifələrində işləyib. 2015-ci ildə Mədəniyyətşünaslıq üzrə Elmi-Metodiki Mərkəzə direktor təyin olunub. Müxtəlif vaxtlarda Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Azərbaycan Dillər Universiteti və Qərb Universitetində baş müəllim vəzifəsində çalışıb. Çoxsaylı elmi-analitik və publisistik məqalənin müəllifi, AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun nəzdində fəaliyyət göstərən Siyasi Elmlər üzrə Müdafiə Şurasının üzvüdür.

Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində olan Neftçala Uşaq incəsənət məktəbinin şagirdlərindən ibarət ansambl Bakıda, Cövdət Hacıyev adına 3 saylı Musiqi məktəbində konsert proqramı ilə çıxış edib.

Qonaq məktəbin direktoru İlqar Rəhimli tamaşaçıları salamlayaraq göstərilən diqqətə görə təşəkkürünü bildirib. Sonra şagirdlər musiqi nömrələrini təqdim ediblər. Proqramda I.Bax, V.Motsart, F.Mendelson, F.List, T.Quliyev kimi dünya və Azərbaycan bəstəkarlarının əsərləri, "Küçələrə su səpmişəm" xalq mahnısı səslənib. Ümumilikdə 12 musiqi nömrəsinin təqdim olunduğu konsert tamaşaçıların zövqünü oxşayıb.

əvvəlki səh. 1-də

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının kollektivi “İuda” tamaşası ilə Qazaxıstanda, “Manqurt” tamaşası ilə Qırğızıstanda, “Cəhənnəm sakinləri” tamaşası ilə Türkiyədə qastrol səfərlərində olub. İl ərzində Balakən, Zaqatala, Qax və Şamaxıya da qastrollar təşkil olunub.

* * *

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı üçün də ötən il məhsuldar olub. Sənət ocağının mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, il ərzində üç yeni tamaşanın premyerası keçirilib.

Fevral ayında Qara Qarayev və Fə-rəc Qarayevin “Qoyya” baletinin tamaşası təqdim edilib. Balet dahi bəstəkar Qara Qarayevin 100 illiyi münasibətilə səhnələşdirilib. Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Sərdar Fərəcovun “Cavad xan” baleti (may) Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə əlaqədar səhnəyə qoyulub. Dekabrda isə italyan bəstəkarı Cakomo Puccininin “Manon Lesko” operasının premyerası keçirilib.

Opera və Balet Teatrının solistləri bir sıra ölkələrdə uğurla çıxış ediblər. Həmçinin teatrın səhnəsində Rusiyanın Akademik Böyük Teatrı, Mixaylovski Teatrı və başqa teatrlardan, eləcə də Belarus, Ukrayna, Türkiyə, Gürcüstan və İtaliyadan gəlmiş sənət ulduzları da alqışlanıb. İtaliyanın Azərbaycandakı

Teatrlarda yeni ilin sənət əhvalı

səfirliyi ilə mədəni əməkdaşlıq proqramı həyata keçirilib, bu ölkədən dəvət olunmuş balet qrupu xüsusi konsertlə teatrdə çıxış edib.

2019-un yaradıcılıq planlarına gəlincə, bu il Frans Şubertin “Dahi heka-yəçi” baletinin, Qelsyat Şayqulovanın

“Kleopatra” baletinin, Sergey Prokofyevin “Monastırda nişanlanma” operasının səhnəyə qoyulması nəzərdə tutulur. Teatrın Serbiya Opera Teatrı ilə əlaqələri yaranıb. Mart ayında serbiyalı vokalçı ilk dəfə teatrın tamaşasında səhnəyə çıxacaq.

* * *

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı ötən il İranda keçirilən 35-ci Fəxr Beynəlxalq Teatr Festivalında “Ər və arvad” komediyasını təqdim edib. Təbriz Teatrının rəhbəri, aktyor və rejissor Babək Nəhreyn Novruz bayramı günlərində konsert proqramı ilə teatrın səhnəsində çıxış edib. Bakıda keçirilən İran mədəniyyəti günləri çərçivəsində Titovak Teatrının aktyorlarının iştirakı ilə “İlahi komediya. Cəhənnəm” tamaşası nümayiş olunub. Ötən il teatr “Sərhədsiz teatr” III Şəki Beynəlxalq Teatr Festivalı çərçivəsində özbək yazıçısı İbrahim Sadıqovun “Molla Nəsrəddinin beş arvadı” ikihissəli komediyasını təqdim edib.

Cümhuriyyətin 100 illiyi münasibətilə “Nuri-didə Ceyhun” (müəllif Əli Əmirli, rejissor Mehriban Ələkbərzadə) tamaşası hazırlanıb, “Qodonun intizarında” (F.Qarayev, S.Bekket) absurd tamaşasının premyerası da sənət aləmində böyük əks-səda doğurub. Teatr Yeni il bayramı günlərində balaca tamaşaçıların görüşünə “Cırdanının sərgüzəştləri” nağıl-pyesi (rejissor Ayla Osmanova) ilə gəlib. 2019-cu ildə premyeraları nəzərdə tutulan “Balaca şahzadə”, “Çarəsiz səmişinlər”, “Buratino” tamaşalarının məşqləri gedir.

* * *

2018-ci il Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrı üçün 90 illik yubileyə yadda qaldı. Yubiley ilində Əməkdar artist Nicat Kazımovun quruluşunda “Bremen musiqiçiləri” və teatrın baş rejissoru Bəhram Osmanov tərəfindən qurulmuş verilən “Don Kixot” tamaşası repertuara daxil oldu.

2019-cu ildə kollektiv teatrsevərlərə yeni tamaşalar da təqdim edəcək. Bu sırada E.Şmidtin “Tanrıya 14 məktub” əsərinin səhnələşdirilməsini (rejissor Nicat Kazımov) qeyd edə bilərik.

* * *

Yanvarın ilk həftəsində Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında uşaqlar üçün “Düyməcik” (V.Neverov) tamaşasının premyerası davam edir. Teatr yanvar ayında repertuarındakı səhnə əsərlərindən savayı, yeni tamaşa – N.Qoçolun “Evlənmə” əsərinin premyerasını da təqdim edəcək.

* * *

Yanvarın 6-da Yuğ Dövlət Teatrı ilin ilk tamaşasını təqdim edəcək. Yapon yazıçısı R.Akutaqavanın “Cəngəllikdə” novellası əsasında hazırlanmış “Müəmmalı bir qətlin üç versiyası” adlı tamaşaya teatrın baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadə quruluş verib.

Prestona qalib gəlmək istəyirsinizsə, Don Kixotluq eləyin...

Heç sizə “Don Kixotluq eləmə” deyən olubmu? Ya özünü kiməsə bu sayıq irad tutmusunuz? Yəqin ki, çox fikirləşmədən cavab verəcəksiniz ki, o qədar... Bəs nəyə görə, ya da hansı hərəkətə, necə bir əmələ görə bu ifadə işlənəlməlidir axı... Zavallı Don Kixot neyləmişdi ki, onun adını bilənlər də, bilməyənlər də ən müxtəlif vaxtlarda bu sayıq hallandırlar.

Məqsədimiz məşhur ifadələrin yaranma səbəbi barədə danışmaq deyil. Sadəcə, başa çatmış 2018-ci ilin, yarısı geridə qalmış teatr mövsümünün (2018/2019) hay-küyü və heç də birmənalı qarşılanmasa da, geniş tamaşaçı marağı doğuran tamaşadan – Servantesin eyniadlı romanı əsasında səhnələşdirilmiş “Don Kixot”dan danışırıq. Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrının cari mövsümdəki ilk premyerası – teatrın baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Bəhram Osmanovun quruluşunda, Don Kixot və Sanço Pansanı sevilən aktyorlar – Xalq artisti Qurban İsmayilovun və Əməkdar artist Şövqü Hüseynovun ifasında tanıdan tamaşa barədə söhbət edirik. Yeri gəlmişkən, romanın səhnə variantı da ələ quruluşçu rejissora aiddir.

İlk sual ələ səhnələşdirmə müəllifinədir. Hər necə olsa, Don Kixotu dramatik tamaşa qəhrəmanı kimi görməyə alışmamışıq. Əslində, bu fikrin özü “tamaşaçı çaşqınlığı” kimi anlaşılaacaq risk mənasını verir.

Bəhram Osmanov:

- “Don Kixot” romanının əsasında dramaturqlar Deyl Vasserman və Co Derrion, bəstəkar Mitç Linin 1965-ci ildə tamaşaya qoyulmuş məşhur “Lamançlı adam” Brodvey müzikli var. Sovet dövründə bizim indiki Musiqili teatrın rus truppası bu əsəri tamaşaya qoymuşdu, bir neçə mövsüm uğurla oynanıldı. Moskva teatrlarında da çox maraqlı quruluşlar olub. Amma bir sözlünüz həqiqətdir ki, son vaxtlaradək mən də “Don Kixot”un məhz dram əsəri kimi tamaşasına rast gəlməmişəm. Düzü, 7-8 il əvvəl belə bir fikrə gəldim ki, nəyə görə sınaqdan keçirməyək? Təxminən beş ildir ki, tamaşanın səhnə variantı hazır idi. Sadəcə, məqam indi yetişdi.

- El arasında deyilən kimi, qismət bu günə imiş...

Bəhram Osmanov:

- Hə, bir az elə oldu... Teatrın 90 illik yubiley mövsümündə repertuar planını qurarkən hansısa məşhur bir əsəri seçməyi vacib bildik. Hansı əsərə müraçit etmək məsələsi müzakirə ediləndə “Don Kixot”u təklif etdim. Çəkinmədən, bu fikrin üstündə durdum. Həm də son illər Moskvada bəzi teatrlarda da Don Kixotla bağlı dram tamaşalarının oynanılmasından xəbərim vardı. Bəzinsə tamaşa etmişdim, bəzisi barədə məlumat toplamışdım. Düzdür, adam çox məlumat toplayanda öz qurduğu tamaşada hansısa məqamı əvvəl gördüyü tamaşadakına oxşada bilər. Amma çox rahatam ki, tamam fərqli, konkret məsələni qaldırıb şapalaq kimi adamın üzünə çirpan tamaşa hazırlaya bildik.

Bəhram Osmanov

- Məncə, siz həm də kollektivdə əsas qəhrəmanların ifaçılarını indi görə bildiyiniz üçün “Don Kixot”u hazırlamaq niyyətinizi gerçəkləşdirə bildiniz.

Bəhram Osmanov:

- Bəli, mən Gənc Tamaşaçılar Teatrının kollektivinə inandığım üçün bu tamaşanı hazırlamağa ürəkləndim. Yay boyu tamaşanın aktyor heyəti ilə çox gərgin məşq etdik. Və bu gün tamaşa göz qabağındadır.

- Klassik ədəbiyyatın müasir yozumunu tapmaq, tapdığını da göstərmək çətin olmadı ki?..

Bəhram Osmanov:

- Təbii ki, çətindir... Mənə elə gəlir ki, biz bunun öhdəsindən gəldik. Tamaşa oynanıldıqca bəşir, aktyorlar oynadıqca düşünlüklərini tamaşaçıyla daha asan bölüşürlər. İnənirəm ki, bir neçə nümayişdən sonra səhnədə çox gözəl bir ansambl olacaq. Tamaşanın sonrakı taleyi artıq aktyorların ixtiyarındadır.

- Bir məqam maraqlıdır ki, tamaşaçı “Don Kixot”a gül-mək, əylənmək istəyilə teat-ra gəlmişdi, amma düşün-rək getdi...

Şövqü Hüseynov:

- Bizim elə bir fikrimiz yox idi ki, tamaşaçı səhnəyə baxıb gülsün, əylənsin... Biz ciddi tamaşa oynamaq, Servantesin əsərində bu günümüzə səsleşən məqamları qabartmaq üçün səhnəyə çıxmışdıq.

- Görek, bu günün Don Kixotu tamaşa barədə nə deyəcək?

Qurban İsmayilov:

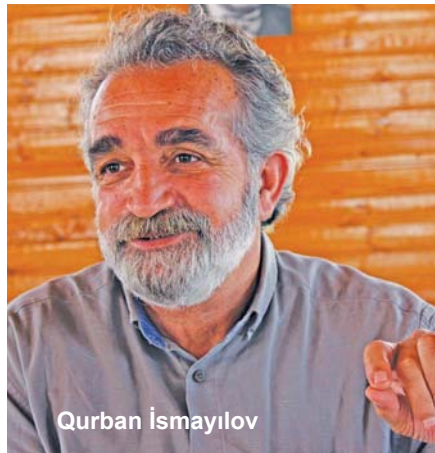
- Hamımızın içində Don Kixot da var, Preston, yeni şeytan da. İçimizdəki Don Kixot başını qaldıranda onu ələ salırıq, təhqir edirik, ətəyindən çəkirik ki, nəyinə lazımdır, nə işin var, qarışma, filan. Amma Preston baş qaldıranda ona heç nə demirik, ən azı, onu ələ salmırıq, söymürük. Niyə?

- Niyə?

Qurban İsmayilov:

- Ona görə ki, ondan qorxuruq. Çünki o bizə daha böyük ziyan vura bilər. Amma mən istəyirdim ki, tamaşaçının öz içimizdə məhv etdiyi Don Kixota yazığı gəlsin.

- Yazığı gəlsin?..

Qurban İsmayilov

Qurban İsmayilov:

- Və onu məhv etdiyi üçün özünə də yazığı gəlsin! Hər birimizin içindəki Don Kixot daha bəşəridir, daha yaxşıdır. Deyəsən, biz buna nail olduq. Premyeradan sonra tamaşaçılardan mənə deyən oldu ki, əsər mənə təsir etdi, hətta finalda ağladım da...

- Elə Don Kixot da bunu istəyir, amma...

Qurban İsmayilov:

- Əslində, hər bir düşünən insan da elə Don Kixotun istədiyini arzulayır. Məsələn, kim istəyər ki, müharibə ocaqlarında körpələr qırılsın?.. Heç birimiz. Bəs bu zavallı Don Kixot nə istəyir? Deyir ki, məhəbbət, mərhəmət qalib gəlsin!

- Sizin fikrinizcə, Don Kixotun bu arzuları salonda eşidildi?..

Qurban İsmayilov:

- Aktyor salonun münasibətini hiss edir. Məncə, bizim “söhbətimiz” baş tutur. Sonrakı tamaşalar necə keçəcək, bilmirəm...

- Bu gün addımbaşı ən müxtəlif səviyyələrdə qəddarlıqla üzleşən tamaşaçının Don Kixotu siz istəyən kimi qəbul edəcəyindən şübhənzirə varamı?

Qurban İsmayilov:

- Açıq, mənim içimdə qorxu var idi. Daxili baxışda salonda əyləşənlər sənət adamları olurlar, onlar da tamaşaya daha rəşional baxırlar, xırda detallara, aktyorların ifasına ayrılıqda baxırlar.

Şövqü Hüseynov

Amma tamaşaçı münasibəti başqadır. Siz deyən münasibət də elə buna görə yarandı. Biz istehzanın altında tamaşaçıya Don Kixot və Don Kixotluq nədir barədə demək istədiyimizi çatdırma bildik. Onlar düşündülər ki, axı, Don Kixota niyə gülməliyik? Əlbəttə, bu çatdırmada birinci növbədə quruluşçu rejissordan, sonra da tamaşada çıxış edən bütün aktyorların xidməti var.

- Sanço Pansa... Tamaşanın afişasında Pikassonun məşhur qrafik lövhəsindən tanıdığımız, daxilən və zahirən öz ağasından tamam fərqli bir obraz. Yeyib-içən qəhrəman!.. Servantesin romanının nəşrlərinə çox illüstrasiyalar çəkilib, nədənsə məhz Pikassonun bu təsviri yaddaşlara hopub...

Şövqü Hüseynov:

- Əslində, heç kim nə Don Kixotu görüb, nə də Sanço Pansanı.

- Düzü, mən tamaşa boyu göz-lədim ki, Sanço Pansanın dil-lər əzbəri olan “mənəm ağam, niyə şər qüvvələr bizi həmişə döyüşə çağırır, yeyib-içməyə yox” fikrini Şövqü Hüseyno-vun dilindən eşidim, amma eşitmədim. Tamaşaya baxın-ca anladım ki, niyə Bəhram Osmanov bu ifadəni səhnə-ləşdirmə variantına salmayıb.

Şövqü Hüseynov:

- Biz istədik ki, Sançonun xislətini açan bu ifadə oyun tərzində olsun.

- Bəhram Osmanov Sanço Pansanı Don Kixotun silah-daşıyanından daha çox silah-daşıy kimi göstərmək istəyirdi, ona görə də...

Şövqü Hüseynov:

- Düz qeyd etdiniz ki, məqsəd bu idi! Əslində, Servantesin, “Don Kixot”un adının istənilən teatrın repertuarında olması həmin teatr kollektivinin uğuru-dur. Mən bir aktyor kimi fəxr edirəm ki, işlədiyim teatrın afişasında “Don Kixot” var. Yanaşma məsələsinə gəlincə, mənə fikrim bir az fərqlidir. Qurban deyir ki, qoy tamaşaçının Don Kixota da, özünə də yazığı gəlsin. Amma mənim fikrimcə, adamlar öz içlərindəki Don Kixota yazıq kimi baxmasınlar, ona inan-sınlar! Tamaşa üzərində rejissorla, tə-rəf-müqabilimlə birgə çalışmalarımda da buna çalışdım: Don Kixota inansın-lar, onun fikirlərinə etibar etsinlər. Axı, Don Kixotun arzuladıqları gözəldir!

- Və bunu soyadı ispan dilində qarın mənası verən, sonradan mənə-vi qıdanı daha üstün tutan qəhrə-man deyir...

Şövqü Hüseynov:

- Bəli, tamaşada Don Kixota inanan yeganə personaj Sanço Pansanıdır. Düzdür, o da əvvəlcə öz mənafeyini güdür, ağas-nın ona vəd etdiyi qubematorluq eşşinə düşür. Amma zaman keçdikcə, siz de-mişkən, onun silahdaşıyanından silah-daşına çevrilir. Don Kixot Sanço Pansanı dəyişə bilir. Bu, artıq onun uğurudur.

Qurban İsmayilov:

- Finalda doğru Sanço Pansada katar-sis prosesi gedir, o, mənən saflaşır.

Şövqü Hüseynov:

- Əgər səhnədə tək-cə bir nəfərin - San-ço Pansanın dünyagörüşündə, həyata baxışında yaxşılığa doğru dəyişiklik baş verirsə, bəlkə də salonda üç-dörd nəfər artıq Don Kixota inanmağa başlayır.

Qurban imkan verməseydi, dəyişmə-yi səthi oynayardım, amma tamaşa-çılar onları dəyişdirən tamaşanı görə bilməzdi!

Qurban İsmayilov:

- Bu tamaşada bütün aktyorların zəh-məti var. Çox gərgin məşqlərimiz keçib.

Şövqü Hüseynov:

- Səhər saat 10-da teatra gəlib, gecə 12-də məşqi bitirdiyimiz günlər olub. Quruluşçu rejissorun aktyorlar qarşısında qoyduğu tələb bu idi ki, biz klassik əsər oynamırıq. Biz Servantesin qələmə aldığı əhvalatı bu günümüzdə gətiririk. Əslində, üst-üstə düşən məqamlar az deyil. İndi tamaşaya qiymət verəndə demirlər ki, rejissor yaxşı hazırlayıb, deyirlər ki, rejissor əsəri dəqiq oxuya bilib. Bəhram müəllim “Don Kixot”u XXI əsr üçün çox dəqiq oxu-yub. Yədinizdadırsa, tamaşada Sanço Pansa deyir: “Görün, biz hansı əsrdə ya-şayırıq. 2000...” Daha ardını demir.

- Tamaşada arxa planda Don Kixotun vuruşduğu, dayandırmaq istədiyi yel dəyirmanının pərləri əvəzinə saat mexanizminin quraşdırılması da yəqin bu fikrə xidmət edir: saat mexanizmi həm çərxi-fələkdir, həm də səhnədə baş ve-rənlərin bu günümüz üçün arxaik hədisə olmadığına işarə...

Bəhram Osmanov:

- Don Kixot tərsinə fırlanan çərxi-fəle-yi düzünə fırlatmaq istəyir... O elə bilir ki, fələyin çərxinin hərəkətini nizamlamağa bir adamın gücü çatacaq. Amma çatmır. O özü də deyir ki, ən azından mən nəse ələmək istədim. İstək özü ar-tıq böyük bir işdir.

- Amma rejissor istəsə, tamaşanın ideya istiqamətini öz istədiyi istiqamətə çevirə bilər...

Bəhram Osmanov:

- Tamaşanın finalında heç kim Don Kixotun papağını götürmək istəmir. Amma mən istəyirdim ki, nə vaxtsa teatrdə elə bir tamaşa oynanılсын ki, tamaşaçılardan kimsə hadisələrdən təsirlənərək, tamaşa-nı pozmaqdan qorxmayaaraq, səhnəyə qalxıb Don Kixotun papağını götürsün. Bax, onda deyərəm ki, əlahəzrət teatr!

* * *

...Teatrdən çıxanda Qurban İsmayilovun bir fikri qulaqlarımda səslənir: “Əgər bütün dünya bir gün Don Kixot deyən kimi yaşasa, ertəsi gün Preston başını qaldırıb insanları geri qaytara-caq”. Axı niyə? Yəqin ki, Servantes romanında bu suala cavab verib. Gərək “Don Kixot”u bir də oxuyam...

Gülcahan MİRMƏMMƏD

Elçi daşı

Meksika dedikdə ilk olaraq gözlərimizin önündə 90-cı illərin məşhur televiziya serialları canlanır. Eyni zamanda Mayya sivilizasiyasının qədim abidələri, zəngin mətbəx və bol əyləncə... Meksika həm də ispan, hindu və Karib mədəniyyətini özündə ehtiva edən maraqlı bir ölkədir. Qəzetimizin "Elçi daşı" rubrikasında budəfəki həmsöhbətimiz Meksikanın Azərbaycandakı səfiri Xuan Rodriqo Labardini Floresdir. O, siyasi fəaliyyətindən əlavə, mədəniyyət sahəsinə marağı ilə də tanınır. Bir neçə musiqi alətində ifa edir, ədəbi yaradıcılıqla məşğul olur, nəhayət, Azərbaycanla bağlı şəxsi fotosərgisini təşkil etməyi planlaşdırır. Səfirə Yeni il ərəfəsində görüşdük.

- Cənab səfir, Sizi Yeni il münasibətilə təbrik edir, cənsağlığı və işlərinizdə uğurlar arzulayıram. Məsafə baxımından çox uzaq olan Azərbaycanla Meksika arasında münasibətləri necə qiymətləndirirsiniz?

- Mən də öncə müsahibə üçün sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm və qəzetiniz vasitəsilə Azərbaycan xalqına Yeni il təbrikimi çatdırmağı xahiş edirəm. İki ildir ki, mən Azərbaycandayam. Bu müddətdə Azərbaycanı yaxından tanımağa çalışmışam və hər gün nəse öyrənirəm. Meksika-Azərbaycan əlaqələrinə gəldikdə isə, deyə bilərəm ki, bu münasibətlər inkişaf etməkdədir. Münasibətlərin siyasi sahəsində böyük irəliləyişlər baş verib. Bu baxımdan 2017-ci ildə ikitərəfli siyasi məsləhətləşmələrin başlanmasını, hökumətlərarası sazişin imzalanmasını xüsusi qeyd edə bilərəm. Bu saziş təhsil, elm, idman, gənclər və mədəniyyət sahələrini əhatə edir. Hazırda biz bu sazişin Meksika tərəfindən təsdiqlənməsini gözləyirik. Bu saziş bir səfir kimi məni çox ümidləndirir. Çünki 5 əsas sahəni əhatə edən saziş çərçivəsində ikitərəfli əlaqələrdə böyük layihələr reallaşdırmaq mümkün olacaq. Qeyd edirəm ki, son illərdə qarşılıqlı ticarət sahəsində 8 dəfəyədək artım müşahidə olunur və 2018-ci il əlaqələrin inkişafında mühüm dövr hesab edilir. Bilirsiniz ki, bu günlərdə Azərbaycanın xarici işlər naziri Meksika Birləşmiş Ştətlərinin Prezidenti Andres Manuel Lopez Obradorun andıçma mərasimində iştirak məqsədilə Meksikaya səfər etmişdi.

- Bəs münasibətlərin mədəniyyət sahəsi üzrə səviyyəsi haqda nə deyə bilərsiniz?

- Mən çox istərdim ki, xalqlarımız bir-birini yaxından tanımaq imkanı qazansın. Bu imkan üçün mədəniyyət və turizm ən əsas amildir. 2015-2017-ci illərdə qarşılıqlı şəkildə 65 mədəni tədbir reallaşmışdır. Bizim sahil zolaqlarımız əsl istirahət məkanları, milli mətbəx nümunələrimiz, tarixi memarlıq abidələrimiz mədəniyyət vasitəsilə insanların ölkələrimizi tanıması üçün gözəl imkanlardır. Xalqlarımız arasında təbii bağlar da var. Bu həm neft sahəsində, həm də milli mətbəxdə öz əksini tapır. Mübadilə apardığımız sahələr genişdir. Bizim üçün universitetlərarası münasibətlər də əhəmiyyətlidir. Bütün bu işlərin əsas məqsədi isə Azərbaycanı Meksikada, Meksikanı isə Azərbaycanda daha yaxından tanıtmaktır. Meksika dünyanın 14-cü böyük ölkəsidir. Bu böyük ölkədə

Azərbaycanın hər yönü ilə tanınması çox vacibdir. Azərbaycanın muğam sənəti, milli mətbəx mədəniyyəti, eləcə də təbii gözəllikləri, İlisu, Lahıc kimi məkanlar meksikalılar üçün maraqlı ola bilər. İstərdik ki, azərbaycanlılar da Meksikanın məşhur takos təəminin dadını bilsinlər, abidələri, mədəni irsi ilə tanışlıq imkanı qazansınlar. Mədəniyyət vacib bir sahədir və qeyd etdiyim kimi, bizim xalqlar arasında oxşar cəhətlər var. Bu oxşarlıq təkcə mətbəx sahəsində deyil, ədəbiyyatda da özünü göstərir. Mən sizin ədəbiyyatı oxuyanda yazıcılarımızın mövzu yaxınlığını görürəm.

- Ölkənin haqqında təəsvürlərimizi daha çox 90-cı illərin əvvəllərində televiziya kanallarımızda nümayiş olunan Meksika serialları formalaşdırmışdı. Hazırda Meksikanın kino sənayesi əvvəlki populyarlığını qoruya bilirmi?

- Əlbəttə, həm Meksikada, həm də ümumilikdə Latin Amerikasının ölkələrində kino sənayesi, xüsusilə də teleserial sahəsinin inkişafı davam etməkdədir. Son 15 ildə meksikalılar kinematografiyanın bir çox sahələrində bir neçə dəfə "Oskar" mükafatını əldə ediblər. Bu mənada "Oskar" alan rejissor Alfonso Kuaronun "Qravitasiya" filmi misal çəke bilərəm. Qaldı Azərbaycanda Meksika serillərinin təqdimatına, bu, mədəni əməkdaşlığın yeni bir mərhələsi ola bilər. Bu sahədə biz əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə edəcəyik. Bu sırada əsas maneələrdən biri dil probleimidir.

- Azərbaycan kinosu haqqında təəsvürünüz varmı? Bildiyimizə görə, bu yaxınlarda Azərbaycan Dövlət Film Fondunda olmusunuz...

- Məqsədim əməkdaşlığı genişləndirmək, birgə işləyə biləcəyimiz sahələri araşdırmaqdan ibarət idi. Fondun arxivinə tanış oldum. Burada filmlər çox gözəl şəraitdə saxlanılır. Eyni zamanda mənə məlumat verildi ki, Azərbaycan Dövlət Film Fondunda üç Meksika filmi var. Bu məlumat mənim üçün çox maraqlı idi. Biz bu barədə ölkəmizə məlumat yollamışıq və cavab gözləyirik. Əgər həmin filmlər Meksikada

yoxdursa, bu filmlərin saxlanılması əsasında yeni bir əməkdaşlığın əsasını qoya bilərik. Hər bir əməkdaşlıq yeni qapılar açır. Azərbaycan kinosu haqqında təəvvürümə gəlincə, son illərin məşhur filmlərindən hesab edilən "Əli və Nino"nu izləmişəm. Maraqlı burasıdır ki, Azərbaycana gəldiyim ilk vaxtlarda sizin ədəbiyyatdan oxuduğum ilk bədii əsər də məhz "Əli və Nino" romanı idi. Bu əsər məndə çox böyük təəs-

"Bəlkə də ölkələrimiz arasında ilk mədəni əlaqənin müjdəçisi Rəşid Behbudov olub. O, Latin Amerikasının ölkələrinə qastrol səfəri edən ilk azərbaycanlı müğənnidir. Belə sənətkarlar və yüksək sənət nümunələri sayəsində əməkdaşlıq sıxlaşır və xalqlar yaxınlaşır"

sürat yaratmışdı və kitabı oxuduğum zaman hadisələr və dekorasiyalar, baş verən hadisələri içərişəhərin küçələrində beynimdə necə təəvvür edirdimsə, həmin səhnələri filmdə görəndə heyrləndim. Çox xoş oldu. Demək, Azərbaycan ruhunu, Azərbaycan düşüncəsini və anlamını duya bilmişəm. Bu əsəri mən həm də Azərbaycanın özü kimi xarakterizə edirəm. Ölkəniz Şərqlə Qərb arasında bir bağlayıcı mahiyyət daşıyır. Ən çox sevdiyim filmlərdən biri də Rəşid Behbudovun iştirak etdiyi "Arşın mal alan" filmidir. Bu film məni valeh edib. Bakıya gəldiyimdə Rəşid Behbudov adına Mahni Teatrının fəaliyyət göstərdiyini öyrəndim. Üzeyir Hacıbəylinin bu operettası çox xoşuma gəlir. Film həm də Azərbaycanın adət-ənənələrini tanımağa imkan yaradır. Öncə bildirdiyim kimi yazıcıların düşüncələri arasında yaxınlıq görürəm. Bu, kino sahəsində də belədir. Məsələn, küçə ticarəti, arşın malçının qapı-qapı gəzməyi, yaxud bir başqa filminizdə - "Onu bağışlamaq olarmı?" filmində primus düzəldən kişinin obrazını bizim Meksika filmlərində və gündəlik həyatında görmək mümkündür. Yeni dünyada insanların ehtiyacları ümumən oxşardır. Ehtiyaclar eyni olanda mədəniyyətlər də oxşar olur.

- Meksikada Azərbaycanla bağlı hansı mədəni tədbirlər keçirilir? Meksika xalqı mədəniyyətimizlə nə dərəcədə tanışdır?

- İkitərəfli mədəni əlaqələrdə qarşılıqlı mübadilə əsas yer tutur. Bu mövzuda danışarkən biz artıq gələcəkdə görəcəyimiz işləri nəzərdən keçirməliyik. Azərbaycanın Meksikadakı səfirliyi bu istiqamətdə müvafiq tədbirlər həyata keçirir. Azərbaycanın milli bayramları Meksikada qeyd olunur. Bu günlərdə Meksika Milli Muxtar Universitetində dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin yaradıcılığına həsr olunan tədbir keçirilib. Bundan əlavə, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə bağlı tədbirlər reallaşmış, ölkənin balet truppası Meksikada çıxış edib və s.

- İki ölkənin mədəniyyətinin qarşılıqlı təbliği üçün nə kimi addımlar atmaq olar? 2016-cı ildə Heydər Əliyev Mərkəzində meksikalı heykəltəraş Xorxe Marinin "Varlıq canlanması" sərgisi keçirilmişdi. 2017-ci ildə sizin səfirlik Heydər Əliyev Mərkəzi ilə birgə eyniadlı fotomüsabiqə təşkil etmişdi. 2018-ci ilin oktyabrında həmvətəniniz, caz ifaçısı Eduardo Bortolottinin konserti keçiriləcəkdi. Bu qəbildən layihələri davam etdirmək fikriniz varmı?

- Qeyd etdiklərinizlə yanaşı, noyabr ayında meksikalı pianoçu Jesus Lepe Riko Bakı tamaşaçılarının qarşısında çıxış etdi. Eyni zamanda Meksikanın "Arte Factum" kukla teatri Bakı Kitab Mərkəzində gənc tamaşaçılar üçün "Opussumun nağılları" adlı tamaşasını təqdim etmişdi. Biz mütəmadi olaraq rəssamların sərgisini təşkil edirik. Mən həmişə deyirəm ki, biz təkcə paytaxt üçün səfir təyin edilmirik. Bu səbəbdən də regionlarda da sıx əlaqələrimiz var. Bu istiqamətdə işlərimizi davam etdirməli, mədəni layihələri çoxaltmalıyıq. Düşünürəm ki, bəlkə də ölkələrimiz arasında ilk mədəni əlaqənin müjdəçisi Rəşid Behbudov olub. O, Latin Amerikasının ölkələrinə qastrol səfəri edən ilk azərbaycanlı müğənnidir. Belə sənətkarlar və yüksək sənət nümunələri sayəsində əməkdaşlıq sıxlaşır və xalqlar yaxınlaşır.

Gələcək tədbirlərə gəlincə, 2019-cu ildə Azərbaycanda Meksika mətbəxi həftəsi, "Meksikanın min dadı" adlı fotosərgi təşkil olunacaq. ADA Universitetində Meksika mədəniyyəti həftəsi nəzərdə tutulub. Eyni zamanda niyyətimiz var ki, Azərbaycanda təşkil edilən mədəni festivallarda da iştirak edək. "Tekila – Meksikanın dünyaya verdiyi hədiyyə" adlı tədbirlər də nəzərdə tutulub.

Onu da vurğulayım ki, özümün ədəbiyyata çox böyük sevgim olduğundan ədəbiyyatla bağlı layihələrin də gerçəkləşməsinə nəzərdə tuturuq. Meksika yazarlarının əsərləri Azərbaycanda təqdim olunacaq və onların azərbaycanlı həmkarları ilə görüşünü təşkil edəcəyik. Azərbaycanda keçirilən Mürəbbə və Dolma festivallarında isə mütləq iştirak edəcəyik. Meksikalı musiqiçilərin də Azərbaycana səfəri reallaşacaq.

- Azərbaycan mədəniyyəti, incəsənəti ilə bağlı təəssürlərinizi bildirmək maraqlı olardı. Çünki paytaxtla yanaşı, bölgələrimizdə də mədəni layihələrdə iştirak edirsiniz. Məsələn, 2017-ci ildə Lənkəran teatrında olmuşdunuz...

- Azərbaycanın bütün bölgələrinin özünəməxsus gözəlliyi var. Bir çox bölgələrinizi görmək imkanım olub. Mən bu gözəlliklərin hər birini fotokameranın yaddaşına köçürmüşəm. Paytaxtınızın bir başqa gözəlliyi var. Qobustan isə tamam ayrı aləmdir. Qobustanda olanda insan bir anlıq başqa planetə düşdüyünü hiss edir. Qoruqlar, Şamaxı, Qəbələ, Mingəçevir, Göygöl, Naftalan, Zaqatala, Qusar, Lənkəran, Lerik, Xaçmaz – hərəsi bir məqamı ilə gözəldir. Gələcəkdə bütün bu fotolardan ibarət bir sərgi təşkil etmək fikrindəyəm. Sərginin adı isə belə olacaq: "Azərbaycana baxış: daxildən və xaricdən". Bu mənim həm bir meksikalı kimi, həm də Azərbaycanda yaşayan insan kimi təəvvürlərimi əks etdirəcək. Azərbaycanın çox yerlərini, demək olar ki, qarış-qarış gəzməmişəm və buranı çox sevirəm.

- Bu gün Azərbaycan dünyada mədəniyyətlərarası dialoqun mərkəzlərindən biri kimi tanınır. Bakıda bu mövzuda beynəlxalq forumlar keçirilir. 2019-cu ildə UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası paytaxtımızda təşkil olunacaq. Ölkəmizin bu müstəvidə rolunu necə dəyərləndirirsiniz?

- Azərbaycanın UNESCO-da rolu bizim üçün çox önəmlidir. Bu müstəvidə biz Azərbaycanla əməkdaşlıqda, beynəlxalq layihələrdə bir-birimizə qarşılıqlı dəstək verməkdə maraqlıyıq. Qeyd edirəm ki, bu yaxınlarda dünya irsinə daxil olan şəhərlərin görüşü çərçivəsində Meksika nümayəndələri Azərbaycana səfər etmişdi. Meksikanın 35 məkanı UNESCO-nun irs siyahısına daxil edilib. Bu baxımdan ən yüksək göstəriciyə malik ölkələrdən biriyik. Bununla belə, Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq təcrübəsi də bizim üçün maraqlıdır.

- Səfirliyin Azərbaycanın Mədəniyyət Nazirliyi ilə müştərək layihə və tədbirləri nəzərdə tutulurmu?

- Yaxın keçmişdə baş tutan bütün mədəni layihələrimizə Mədəniyyət Nazirliyi dəstək verib. Beynəlxalq Muğam Mərkəzində gerçəkləşən konsertlər buna bariz nümunədir. Əlbəttə ki, 2019-cu ildə birgə əməkdaşlığımız davam edəcək.

Söhbətləşdi: Lələ AZƏRİ

“Azərbaycan musiqisini Yaponiyada daha çox tanıtmağa çalışacağam”

Azərbaycan adını Yaponiyada daha tez-tez eşitmək məni çox sevindirir. Bu sözləri AZƏRTAC-ın Yaponiyadakı xüsusi müxbirinə müsahibəsində yaponiyalı musiqiçi xanım Kyoko Yamamoto deyib. Azərbaycan xalqına, mədəniyyətinə və musiqisinə böyük hörməti olduğunu vurğulayan xanım K. Yamamoto ölkəmizə son səfəri barədə danışmışdır.

2018-ci ilin oktyabrında Göyçayda Nar festivalında iştirak etmək üçün Azərbaycana gəldiyini deyən musiqiçi bildirib ki, bu festivalda ilk dəfə 2015-ci ildə iştirak edib: "Azərbaycana ilk səfərimdən bəri ölkəniz qədim mədəniyyəti, gözəl musiqisi, qonaqpərvər xalqı və yeni dünyaya sürətlə uyğunlaşması ilə məni valeh edir. Hər il Göyçayda təşkil olunan Nar festivalında iştirak etməklə Azərbaycan haqqında yeni məlumatlar toplayır və öyrəndiklərimi Yaponiyada təbliğ etməyə çalışıram. May ayında xalqınızın ümum-millî lideri Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi münasibətilə Xətai rayonunda təşkil olunan konsertdə çıxış etmək üçün Bakıya dəvət edilmişdim. Bu dəvət məni çox qürurlandırmışdı. Orada "Sarı gəlin" mahnısını ifa etməyimi izləyicilər tərəfindən gurultulu alqışlarla qarşılanmışdı".

Yaponiyalı musiqiçi daha sonra deyib: "2018-ci il Azərbaycan üçün də mühüm hadisələrlə yadda qalan oldu. Ölkənizin Yaponiyadakı səfirliyinin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100-cü ildönümü ilə əlaqədar təşkil etdiyi tədbir zamanı qrupumla birgə dövlət himninizi canlı ifa etdik. Bu, bizim üçün şərəf idi. Yaponiyada təşkil olunan müxtəlif tədbirlər sayəsində yaponlar Azərbaycan adını daha tez-tez eşitməyə və ölkəniz haqqında daha çox öyrənməyə başlayırlar".

Xanım K.Yamamoto 2019-cu ildə də zəngin musiqimizi yapon xalqına tanıtmaya üçün daha çox çalışacağını bildirib: "Azərbaycan musiqisini ilk dəfə dinləyəndə bu gözəl melodiyaların insan hissələrini necə əks etdirdiyini görmək məni çox təəccübləndirmişdi. Buna görə də sizin musiqini öyrənməyə başladım. Məşhur "Sarı gəlin" mahnısını dinlədikdən sonra notları qeyd edib onu səsləndirdim. İndi digər Azərbaycan mahnılarına üzərində işləyirəm. Azərbaycana son səfərim zamanı tanınmış müğənni Sevdə Ələkbərzadə ilə görüşdüm və bu görüşdə ölkənizin musiqisi haqqında çox geniş məlumat aldım. TÜRKSOY-un xalq çalğı alətləri orkestrinin bu yaxınlarda Yaponiyada gerçəkləşən konsertlərində azərbaycanlı musiqiçilər də yapon tamaşaçıların qarşısında çıxış etdilər. Bütün türk xalqlarının musiqisinin ifa olunduğu bu konsertdə Azərbaycan musiqisi xüsusilə seçilmişdi. Ümid edirəm ki, gələcəkdə Azərbaycan musiqisindən ibarət daha böyük konsertlər təşkil olunacaq və yapon dinləyicilərini öz gözəlliyi ilə heyran edəcək. Mən isə öz növbəmdə qədim və zəngin Azərbaycan musiqisini Yaponiyada təbliğ etməyə və ölkənizi bu yolla daha çox tanıtmağa çalışacağam".

Roma Papasını Əbu-Dabidə 120 min nəfər dinləyəcək

Roma Papası Fransiskin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə səfəri çərçivəsində fevralın 3-dən 5-dək Əbu-Dabidə nəzərdə tutulmuş ibadətini 120 minə yaxın insan ziyarət edə biləcək. İbadət "Zayed Sports City" stadionunda təşkil ediləcək.

Roma Katolik Kilsəsinin başçısı tarixdə ilk dəfə olaraq Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə səfər edəcək.

Pontifikin Birləşmiş Əmirliklərə səfəri müxtəlif konfessiyaların nümayəndələri arasında tolerantlıq və dözümlülük ideyalarının təşviqi məqsədi ilə həyata keçiriləcək.

Hindi ədəbiyyatı və mədəniyyəti ilə bağlı seminar

Azərbaycan Dillər Universitetində (ADU) "Hindi dili, ədəbiyyatı, mədəniyyəti və cəmiyyət" adlı seminar keçirilib. Seminarda Hindi Dili və Mədəniyyəti Mərkəzinin rəhbəri Səidə Mirzəyevanın dəvəti ilə Hindistanın Ədəbi-Mədəni Araşdırmalar İnstitutunun professoru Pradip Kumar, Maqadh Universitetinin hindi dili müəllimi Şirin Qureyşi, professor Sunita Çauhan və Satış Kanojya iştirak ediblər.

Qonaqlar müxtəlif mövzularda mühazirə oxuyublar. Eləcə də ADU-nun hindistanşünaslıq ixtisası üzrə tələbələri Rəşid Tağıyev və Tofiq Vəliyev, mərkəzin "Sənətkar klubu"nun üzvləri Rəna Əliyeva, Aida Maqsudova, Konfutsi İnstitutunun tələbəsi Hüseyn Mirzə və baş müəllimi Sevdə Abuzeri mühazirələrə çıxış ediblər.

Seminarın sonunda iştirakçılara sertifikatlar təqdim olunub.

Cəfər Cabbarlının ömür yolu ekranlaşdırılır

Görkəmli dramaturq Cəfər Cabbarlının (1899-1934) həyatından və istiqlalçı fəaliyyətindən bəhs edən filmin çəkilişlərinə başlanılıb.

“ARB Aranfilm” Yaradıcılıq mərkəzi tərəfindən ekranlaşdırılan film Cəfər Cabbarlının Rusiya imperiyası, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti və sovet hakimiyyəti dövründə ədəbi və siyasi proseslərdə fəal iştirakından bəhs olunur.

Filmin rejissoru Babək Abbaszadə, operatoru Rəfiq Əliyev, məsləhətçisi professor Asif Rüstəmli, icraçı prodüseri Nicat Məmmədov, bədii rəhbəri Tahir Tahiroviç, prodüseri İqbal Məmmədəliyevdir. Ekran əsərində Cəfər Cabbarlı rolunu aktyor Şəmiştan Süleymanlı ifa edir.

Qeyd edək ki, filmin ədibin 120 illik yubileyi ərəfəsində təqdim olunması planlaşdırılır.

Xalq rəssamının və tələbələrinin yubiley sərgisi

Yanvarın 15-də Muzey Mərkəzinin sərgi qalereyasında Xalq rəssamı, Dünya Rəssamlıq Akademiyasının Bakı nümayəndəliyinin rəhbəri, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin professoru Arif Əzizin və tələbələrinin sərgisi açılacaq.

Rəssamın 75 illik yubileyi münasibətilə təşkil olunan sərgidə Arif Əzizin və 100-ə yaxın tələbəsinin əsərləri nümayiş ediləcək.

Müasir Azərbaycan incəsənətində özünəməxsus yeri olan Arif Əziz ötən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq dizayn, dekorativ-təbiiqə sənət, bədii tərtibat, kitab qrafikası, teatr dekorasiyası, moda, rəngkarlıq sahələrində fəaliyyət göstərir.

İlk təhsilini Əziz Əzimzadə adına Rəssamlıq Məktəbində alan rəssam daha sonra Moskvada S.Q.Stroqanov adına Ali Bədii-Sənaye Məktəbində qrafik dizayn ixtisası üzrə təhsilini davam etdirib. 1971-ci ildən Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olan sənətkar bu illər ərzində yüzlərlə rəssam, dizayner, qrafik və xalçaçının yetişməsinə böyük əmək sərf edib.

“Nağıllarla səyahət”

Bakı məktəbliləri beynəlxalq müsabiqənin qalibi olublar

Müstəqil Dövlətlər Birliyinə (MDB) üzvü olan respublikaların məktəbliləri arasında ədəbi müsabiqə keçirilib. Yarışmaya ölkəmizdən F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası dəstək verib.

Müsabiqənin keçirilməsində məqsəd milli-mənəvi dəyərlərin inkişafına, istedadlı uşaqların axtarılıb üzə çıxarılmasına, onların yaradıcılığının genişləndirilməsinə, özünüifadə və inkişafına nail olmaqdır. İştirakçılar yazdıqları müasir nağıllarla oxucunu öz ölkəsinə səyahətə apararaq doğma yurdun gözəllikləri ilə tanış etməyə çalışıblar.

Müsabiqədə ölkəmizi təmsil edən Bakı məktəbliləri Ayla Məlikova (11-14 yaş üzrə) və Sahib Fətiyev (7-10 yaş üzrə) qalib adını qazanıblar. Qalib yazılar Moskvada kitab halında nəşr olunub.

“Nağıllarla səyahət” adlı kitab Aylanın “Salam, Bakı” nağılı ilə başlayır. Rus dilində qələmə aldığı nağıldan Aylanın maraqlı yazı üslubuna, bədii təfəkkürə və intellektual düşüncəyə sahib olduğu açıq-aydın görünür.

Xatırladaq ki, Ayla 2018-ci ilin yanvarında dünyasını dəyişmiş tanınmış jurnalist Nicat Səmədoğlunun qızıdır.

Aylaya və Sahibə təhsildə, ədəbi axtarışlarında və həyatda yeni-yeni uğurlar arzulayırıq.

6 sərbəst

Xalq artisti, məşhur pianoçu Çingiz Sadıxov (1929-2017) vəfatının ildönümündə məzarı başında anılıb. Mərasimdə Prezident Katibliyinin rəisi - Prezidentin köməkçisi, professor Dilarə Seyidzadə, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti Fərəngiz Əlizadə, mərhum sənətkarın ailə üzvləri, dostları iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edənlər sənətkarın həyat və yaradıcılığından bəhs ediblər. Görkəmli müğənnilər Rəşid Behbudov, Bülbül, Mirzə Babayev, Şövkət Ələkbərova və digər sənətkarları ən məşhur konsert salonlarında müşayiət edən Çingiz Sadıxovun Azərbaycan musiqisində xidmətlərindən söz açılıb.

Qeyd edək ki, istedadlı pianoçu Çingiz Sadıxov 2017-ci il dekabrın 30-da Amerika Birləşmiş Ştatlarında vəfat edib.

İlk musiqi təhsilini paytaxtdakı Onillik musiqi məktəbində (indiki Bülbül adına Orta İxtisas musiqi məktəbi) alan Çingiz Sadıxov daha sonra Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının (indiki Bakı Musiqi Akademiyası) Fortepiano fakültəsində, Moskva Dövlət Konservatoriyasının aspiranturasında oxuyub.

Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının solisti və konsertmeysteri olan Çingiz Sadıxov Bakıda 16 nömrəli Musiqi məktəbinin direktoru, “Azkonsert” Yaradıcılıq birliyinin bədii rəhbəri, Bakı Musiqi Akademiyasının

Məşhur pianoçu Çingiz Sadıxovun xatirəsi anılıb

professoru vəzifələrində çalışıb, eləcə də Yəmən Demokratik Respublikasında İncəsənət İnstitutunun təşkilatçısı və müəllimi olub. Musiqiçi 1994-cü ildən ABŞ-ın San-Fransisko, son illərdə isə San-Xose şəhərlərində yaşayıb.

Pianoçu respublikanın Əməkdar artisti və Xalq artisti fəxri adlarına layiq görülüb, 2009-cu ildə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilib.

“Sehrli simlər” ansamblının debüt konserti

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin nəzdində yeni yaradılmış “Sehrli simlər” violinqilər ansamblının Beynəlxalq Muğam Mərkəzində debüt konserti olub.

Konsert Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni ilə həsr olunub. Ansamblın bədii rəhbəri, Niyazi adına 22 sayılı Uşaq musiqi məktəbinin direktoru, Əməkdar müəllim İlham Ağayevadır.

Konsertdə bir-birindən gözəl musiqi əsərləri təqdim olunub.

Gənc ifaçıları respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatı Ləman Hüseynova və Fəqan Həsənlı müşayiət ediblər.

Ansambl V.Adıgözəlovun “Laylay”, Azərbaycan xalq mahnısı “Sarı gəlin”, E.Elqarın “Salut ol, Amur”, O.Farresin “Quizas” və başqa əsərləri ifa edərək dinləyicilərin musiqi zövqünə rəng qatıb və sürəkli alışqanlarla qarşılanıblar.

“Yaradanlar və yaşadanlar”da Tükəzban İsmaylova yad olunub

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində “Yaradanlar və yaşadanlar” layihəsi çərçivəsində görkəmli müğənni, Xalq artisti Tükəzban İsmaylovanın xatirəsinə həsr olunmuş konsert təşkil olunub.

altında “Sevədet” instrumental ansamblı müşayiət edib.

Tədbir “Mədəniyyət” kanalının və Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin birgə layihəsi çərçivəsində, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə reallaşmış.

Konsertdə Tükəzban İsmaylovanın repertuarından mahnılar səslənib.

İfaçıları Xalq artisti Ağacəbrayıl Abasəliyevin bədii rəhbərliyi

“Manas”ın mirasçıları...”

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Naxçıvan Bölməsinin sədri, akademik İsmayıl Hacıyev və bölmənin İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Əbülfəz Quliyev Türkiyə Elmlər Akademiyası və Qırğızıstan İssık-Kul Dövlət Universiteti tərəfindən “Manas”ın mirasçıları: Türk dünyası mədəniyyətinə xidmət” mükafatına layiq görülüblər.

Alimlər uzun illər ərzində apardıqları elmi araşdırmaları ilə Türk dünyasına, mədəniyyətinə və dilinə verdikləri töhfəyə görə bu mükafatla təltif olunublar.

Alim soydaşımız

Misir televiziyasında çıxış edib

“Vətənpərvər” – Azərbaycanın Misirdə Diaspor Təşkilatları Birliyinin sədri, tədqiqatçı-alim Seymur Nəsirov Misirin “Nil Mədəniyyət” dövlət televiziya kanalının “Mənim gecəm” proqramının qonağı olub.

Verilişin əvvəlində Azərbaycanın müasir simasını əks etdirən videoçarx da nümayiş olunub. Ulu öndər Heydər Əliyevin azərbaycançılıq siyasətindən söhbət açan alim hər il 31 dekabrın Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü kimi qeyd olunmasından danışmış.

O, rəhbərlik etdiyi təşkilatın fəaliyyətindən bəhs edərək bildirib ki, Azərbaycan diasporu iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafına çox böyük töhfələr verib. 2018-ci ildə 600-dən çox misirli tələbəyə Azərbaycan dili tədris edilib, hazırda Qahirədəki diaspor mərkəzində 17 ölkədən 180-dən çox tələbəyə müxtəlif fənlər ödənişsiz tədris olunur.

S.Nəsirov Azərbaycan xalqının tarixi faciələrindən, ölkəmizdəki multikultural dəyərlərdən və tolerantlıq ənənələrindən də söhbət açıb.

Qeyd edək ki, S.Nəsirov 20 ildən çoxdur ki, ərəb mənbələrində Azərbaycanla bağlı tədqiqat aparır və Qahirə Universitetində Azərbaycan dilini tədris edir.

Sənət fədailərimizdən – Mirzə Muxtar

1913-cü ildə “Kaspi” qəzetində dərc olunan bir xəbərdə deyilirdi: “Bu gün Tağıyev teatrında “Nicat” cəmiyyətinin təşəbbüsü ilə müsəlman səhnəsinin ən yaşlı və təcrübəli bayram edilir...”.

Bu fikirlər tanınmış səhnə xadimi, musiqişünas, pedaqoq Mirzə Muxtar Məmmədov haqqında deyilmişdi. Görkəmli sənətkarı vəfatının 90-cı ilində bir daha yada saldıq.

Muxtar Əli Əsgər oğlu Məmmədov 1841-ci ildə Şuşa şəhərində musiqiçi ailəsində anadan olub. Atası Mirzə Əli Əsgər Qarabaği Xurşudbanu Natəvanın atası Mehdiqulu xanın sarayında musiqiçi kimi fəaliyyət göstərmişdi. O, uzun müddət Mirzə Hüseyn, Keştaqlı Həşim, Hacı Hüsü, Məşədi İsi kimi xanəndələri tərdə müşayiət edib. Yaxın Şərq ölkələrinə səfər edən musiqiçi İrandan Nəsrəddin şahın sarayında qurulan məclislərdə mahir tarzən kimi ad-san qazanıb.

Muxtar ilk təhsilini Şuşa

mədrəsəsində alır, ərəb, fars və rus dillərini öyrənir. Klassik Şərq və Azərbaycan ədəbiyyatını mütaliə edir. XIX əsrin 60-cı illərində Şuşada “Qış klubu”nda səhnələşdirilən rus tamaşalarına gedir. Bu tamaşaların onun qəlbində teatr sənətinə və dramaturgiyaya rəğbət oyadır. O, 1870-ci ildə yerli ziyalıların iştirakı ilə M.F.Axundzadənin “Hacı Qara” komediyasını tamaşaya qoyur. Mirzə Muxtar 1919-cu ildə Bakıda nəşr olunan “Övrəqi-nəfisə” adlı incəsənət jurnalında bu əlamətdar mədəni hadisə barədə məlumat verib. Onun Azərbaycan milli teatr tarixində xidmətlərindən biri də azərbaycanlı aktrissaların olmadığı bir vaxtda teatr səhnəsində ilk dəfə qadın rolunda çıxış etməsidir. Mirzə Muxtarın təşkilatçılığı və iştirakı ilə 1870-1882-ci illərdə Şuşada milli teatr tamaşaları nümayiş olunub. Bu elə bir zaman idi ki, nəinki qadın ifaçılar, səhnəyə çıxan kişilər belə qatı dindarlar tərəfindən təqib olunurdu.

1883-cü ildə Gəncəyə, oradan da Tiflisə köçən Mirzə Muxtar bir neçə il

burada müəllimlik edir. Eyni zamanda yerli teatr həvəskarları ilə birlikdə tamaşalar göstərir. 1899-cu ildə Bakıya gəlir və pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olur. 1905-ci ildə taleyini həmişəlik teatr sənətinə bağlayır. Dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyli onu ilk Azərbaycan operası “Leyli və Məcnun”un tamaşasına dəvət edir və Məcnunun atası rolunu

ona həvalə olunur. O, eyni zamanda tamaşanın hazırlanmasında Ü.Hacıbəylinin ən yaxın məsləhətçi və köməkçilərindən biri idi.

Mirzə Muxtar həmin dövrdən opera səhnəsində çalışmağa başlayır. “Əsli və Kərəm”də Kərəmin atası, “Aşıq Qərib”də Xacə, “Şah İsmayıl”da Rəmmal, “Fərhad və Şirin”də Şapur rollarını məhərrətlə ifa edir. Onun tamaşaçıları arasında çoxlu pərəstişkarından biri də elə Üzeyir bəy idi. Əməkdar artist Cəlil bəy Bağdadbəyov xatirələrində yazır ki, “Leyli və Məcnun” tamaşası göstərilərkən Üzeyir bəy həyat yoldaşı Məleykə xanımla tamaşaçıların sırasında oturur, Mirzə Muxtarın ifasında Məcnun atasının arıyasını hər dəfə maraqla dinləyirdi.

1908-1918-ci illərdə Mirzə Muxtar aktyor kimi Qafqaz və Orta Asiyaın bir çox şəhərlərində opera və musiqili komediya tamaşalarında çıxış edir, teatrsevərlərin dərin hörmətini qazanır. Çünki o, hər hansı bir tamaşada oynayırkən özünü səhnədə yox, həyatda hiss edirdi. Mirzə Muxtarın

ərəb, fars dillərini, ərəz vəznini kamil bilməsi, qəzəlləri aydın, rəvan və düzgün tələffüz etməsi də tamaşaçıların qəlbinə asan yol tapmasına və-silə olurdu.

Təsədüfi deyil ki, 1913-cü ildə Bakının teatr ictimaiyyəti, teatr tariximizdə Mirzə Muxtarın müstəsna rolunu nəzərə alıb onun səhnə fəaliyyətinin 40 illik yubileyini keçirir. Dövri mətbuat bu əlamətdar hadisə haqqında elanlar verir. “Kaspi” qəzeti Mirzə Muxtarın şəkli ilə birlikdə verdiyi bir xəbərdə yazırdı: “...Bakı müsəlmanlarından kim Mirzə Muxtarı tanımır? Mirzə Muxtarı nəinki fədakar səhnə xadimi kimi, eyni zamanda onu təvəzökar xalq müəllimi kimi də tanıyırlar. Bakının bir çox müsəlman ziyalıları onun yetirməsidir...”.

Mirzə Muxtar 1919-cu ildə, 78 yaşında səhnə ilə vidalaşır. Hacıbəyli qaradaşlarının təşəbbüsü ilə Azərbaycan teatr mədəniyyəti tarixindəki əvəzsiz xidmətləri nəzərə alınaraq ona ayda 500 manat təqaüd təyin edilir. Ömrünün son 10 ilini musiqişünaslığa həsr edən sənətkar 17 yanvar 1929-cu ildə dünyasını dəyişir.

“Celentano Tribute Show” Heydər Əliyev Sarayında

Bütün dünyada trend olan “Celentano Tribute Show” fevralın 13-də Bakıda, Heydər Əliyev Sarayında çıxış edəcək.

Saraydan bildirilib ki, Mauritsio Şvaytser (Maurizio Schweizer) məşhur aktyor və müğənni Adriano Çelentanonun “rəsmi əkizi”dir. Bu şou sevimli italyan sənətkarın ən yaxşı mahnılarını eşitmək üçün əla şansıdır.

“Celentano Tribute Show” tamaşaçıları o qədər heyran edir ki, onlar qarşılarda çıxış edən Adriano Çelentanonun

özü olduğundan şübhə etmirlər. Bu günlərdə sənətkarın özü nadir hallarda çıxış

edir, doğma ölkəsinin hüdudlarından kənara çıxmır. Bu təkrarsız şou sizə Adriano Çelentanonun konsertində olduğunuzu hiss etdirəcək.

Şou-konsert öz rəngarəngliyi ilə də insanı heyran qoyur. Bütün çıxışlar detallarına qədər düşünülür. Xüsusi diqqət isə səhnə qəhrəmanının – Maurizio Schweizerin səhnə obrazına yetirilir. Onun bütün kostyumları Çelentanonun kostyumlarının tam eynisi olur. İstedadı və böyük əməyi sayəsində o, tanınmış əkizinin obrazının bütün detallarını – səsini və hərəkətlərini inanılmaz bacarıqla təkrarlaya bilir.

“Şaxta babaya məktub”lar oxunub..

Abdulla Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının nəzdindəki “Oyuq” teatr-studiyası “Şaxta babaya məktub” adlı xeyriyyə aksiyası keçirib. İl ərzində müxtəlif sosial aksiyalar, tamaşa və konsertlərlə həmyaşıdlarını sevindiran “Oyuq”çular ilin sonunu, Yeni il həyəcanını da yadda qalan edib.

Aksiyada paytaxtın uşaq evi və internat məktəblərində yaşayan uşaqların Şaxta babaya ünvanladığı məktublardakı rəngarəng arzuları reallaşdırılıb. Təşkilatçıların ünvanına göndərilən onlarla istək məktubundakı oyuncaqdan geyimə bütün əşyalar alınaraq tədbir günü Şaxta baba

tərəfindən onlara təqdim olunub.

Unudulmaz günün premyerası isə maraqlı ideyası və səhnə yozumu ilə “iki meşənin nağılı” tamaşası olub. Tərtibatçıları Qurban Məsimov, Səidə Haqverdiyeva, quruluşçu rejissoru Günay Səttar, quruluşçu rəssamı İqbal Əliyev, bəstəkarı Vüqar Camalzadə olan tamaşada uşaqlara sevimli nağıl qəhrəmanlarının səhnə çəlgisi təqdim olunub.

Mərkəzi İncəsənət Məktəbində bayram tədbiri

Qara Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbində Yeni il ərəfəsində bayram tədbiri və məktəbin yenilənmiş sayının təqdimatı keçirilib. Əvvəlcə məktəbin qarayev-mektebi.az sayının təqdimatı olub, sayı haqqında ətraflı məlumat verilib.

Bayram tədbirində 2018-ci ildən məktəbdə fəaliyyətə başlayan estrada sinfi şagirdlərinin ilk çıxışı alqışlarla qarşılanıb. “İpək Yolu” kamera ansamblının müşayiəti ilə səslənən bir-birindən maraqlı ifalar qonaqlar tərəfindən sevincle izlənilib.

Təqdimat və bayram tədbirində Mədəniyyət Nazirliyinin Elm və tədqiqatlar sektorunun müdiri Vüqar Baxışov, Xalq artisti, hərbi dirijor Yusif Axundzadə, “Bakılı oğlanlar” Şən və hazırcavablar klubunun üzvü Vado Korovin, Gürcüstanın Əməkdar incəsənət xadimi Yaşar İmanov qonaq qismində iştirak ediblər.

Tədbirin sonunda Vüqar Baxışov çıxış edərək kollektivi təbrik edib, yeni nailiyyətlər arzulayıb.

Milli Konservatoriyada “Arzu” gecəsi...

Azərbaycan Milli Konservatoriyasında tanınmış opera və vokal sənətcisi, Əməkdar artist Zemfira İsmayilovanın “Arzu” adlı solo konserti keçirilib.

Konservatoriyanın rektoru, professor Siyavuş Kərimi tədbirdə çıxış edərək bildirib ki, Zemfira İsmayilovanın ifaları indiyə qədər dünyanın bir çox konsert salonlarını bəzəyib. Akademik Opera və Balet Teatrının səhnəsində Avropa və Azərbaycan bəstəkarlarının məşhur əsərlərində baş rolların ifaçısı kimi tanınan sənətcə hazırda Milli Konservatoriyada gənc musiqiçilərə vokal sənətinin sirlərini öyrədir.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il ərəfəsində konsert salonunda öz pərəstişkarlarını bir araya gətirən Zemfira İsmayilova italyan bəstəkarlarının əsərlərindən parçaları, eləcə də Azərbaycan bəstəkarları Fikrət Əmirov, Vəlif Adıgözəlov, Tofiq Quliyev, Zakir Bağirovun əsərlərini,

həmçinin xalq mahnılarını böyük məharətlə ifa edib. Sənətcə repertuarına yeni əlavə etdiyi “Girdim yarınlı bağçasına”, “Qərənfil”, “Mən səni araram”, “Azərbaycan elləri” mahnılarını da səsləndirib.

Konsertin sonunda Zemfira İsmayilova ilə böyük səhnələri bölüşən, Xalq artisti, tanınmış vokalçı Azər Zeynalov deyib: “Mən bütün yaradıcılığım boyu Zemfira İsmayilova ilə böyük səhnələrdə baş rolları oynamışam. Fəxr edirəm ki, Azərbaycanın belə gözəl və nadir səssə malik sənətkarı var”.

Dənizkənarı Milli Parkda konsert

Bakı bulvarına Dənizkənarı Milli Park statusu verilməsinin 20-ci ildönümü münasibətilə dekabrın 29-da bayram konserti təşkil olunub.

Xatırladaq ki, ulu öndər Heydər Əliyev 1998-ci il dekabrın 29-da Dənizkənarı bulvarına Milli Park statusu verilməsi haqqında fərman imzalayıb.

Rusiya və Belarus sirk ustalarının tamaşaları davam edir

Bakı Dövlət Sirkində Rusiya və Belarusdan olan məşhur sirk ustaları tamaşaçıları qeyri-adi nömrələrlə sevindirməkdə davam edir.

Yanvarın 13-dək davam edəcək sirk şousunda əhlişəkilən heyvanlar, cigitlər qrupu, hava gimnastları, akrobatlar, qeyri-adi lazer və işıq effektləri, şən klounlar, Şaxta baba və Qar qızın çıxışları təqdim olunur.

Xatirə təqvimi

3-7 yanvar

Azərbaycan

3 yanvar 1907 – Tanınmış pianoçu, Xalq artisti, professor Köv-kəb Kamil qızı Səfəraliyeva (1907 – 27.6.1985) anadan olub.

4 yanvar 1932 – Görkəmli yazıçı, dramaturq, publisist Cəlil Hüseynqulu oğlu Məmmədqudzadə (22.2.1869 - 1932) vəfat edib. Hekayə və povestləri, dram əsərləri (“Dəli yığıncağı”, “Anamın kitabı”, “Ölülər”) ilə Azərbaycan ədəbiyyatına böyük töhfələr verib. 1906-1932-ci illərdə (fasilələrlə) nəşr etdirdiyi “Molla Nəsrəddin” jurnalı Azərbaycanda satirik jurnalistikanın əsasını qoyub.

4 yanvar 1946 – Satirik şair, “Molla Nəsrəddin” ədəbi məktəbinin nümayəndəsi Əli Nəzmi (Əli Məhəmməd oğlu Məmmədzadə; 1878-1946) vəfat edib.

4 yanvar 2000 – Xalq artisti Sofiya Bəşir qızı Bəsirzadə (Vəzirova; 28.2.1918 - 2000) vəfat edib. 1938-ci ildən Akademik Dram Teatrında çıxış edib. “Şərikli çörək”, “Romeo mənim qonşumdur”, “Yol əhvalatı” və s. filmlərdə çəkilib.

5 yanvar 1884 – Opera müğənnisi, teatr xadimi Əhməd Bəşir oğlu Ağdamski (Bədəlbəyli; 1884 - 1.4.1954) Şuşada doğulub. Milli teatrda azərbaycanlı aktrissaların olmadığı vaxtlarda tamaşalarda qadın rollarını oynayıb.

5 yanvar 1887 – Tarzən, Əməkdar incəsənət xadimi Mirzə Mənsur Məşədi Məlik oğlu Mənsurov (1887 - 30.6.1967) anadan olub. Qəzəl və qoşmalar yazıb.

5 yanvar 1910 – Ədəbiyyatşünas Məmmədəğa Sultan oğlu Sultanov (1910 - 19.1.1991) Cənubi Azərbaycanın Ərdəbil şəhərində doğulub. Füzulinin, Nəsiminin farsca əsərlərini dilimizə tərcümə edib.

5 yanvar 1924 – Tarixçi, AMEA-nın müxbir üzvü, Azərbaycanın ilk epigrafcı qadın alimi Məşədxanım Sədulla qızı Nemətova (1924-2016) anadan olub.

5 yanvar 1927 – Yazıçı Əlfə Səhlik oğlu Qasımov (1927 - 12.3.1985) Ağdam rayonunun Poladlı kəndində anadan olub. “Toy gecəsi”, “Adilənin taleyi” romanları və s. əsərlərini müəllifdir.

5 yanvar 1929 – Tanınmış pianoçu, Xalq artisti Çingiz Hacı oğlu Sadirov (1929 – 30.12.2017) anadan olub. Filarmoniyanın solisti və konsertmeysteri, Bakı Musiqi Akademiyasının professoru olub. 1994-cü ildən ABŞ-da yaşayıb.

6 yanvar 1907 – Xalq artisti İsmayıl Yusif oğlu Dağıstanlı (Hacıyev; 1907 - 1.4.1980) Qax rayonunun Zərnə kəndində doğulub. Akademik Dram Teatrında klassik obrazlar silsiləsi yaradıb. “Səbuhi” (Mirzə Fətəli), “Qatır Məmməd” (Fətəli xan Xoyski) və s. filmlərdə çəkilib.

6 yanvar 1938 – Görkəmli şair Mikayıl Müşfiq (Mikayıl Əbdülcədir oğlu Mikayılzadə, 5.6.1908 - 1938) dünyasını dəyişib. Yeniyetmə vaxtlarından yaradıcılığa başlayıb, qısa ömründə 10 şeir və poemalar toplusu nəşr edilib. Repressiya qurbanıdır.

6 yanvar 1962 – SSRİ Xalq artisti Məziyyə Yusif qızı Davudova (25.11.1901 - 1962) vəfat edib. “Bəxtiyar”, “Bir məhəllədən iki nəfər”, “Əsl dost” və s. filmlərdə çəkilib.

Dünya

3 yanvar 1892 – İngilis yazıçısı, dilçi, ədəbiyyatşünas Con Ronald Tolkin (John Ronald Reuel Tolkien; 1892-1973) anadan olub. Fantastik janrda “Üzüklərin hökmdarı” trilogiyasının müəllifidir.

3 yanvar 1929 – İtalyan kinorejissoru Serco Leone (Sergio Leone; 1929-1989) anadan olub. Spagetti-vestern janrının yaradıcısı sayılır.

4 yanvar 1785 – Alman folklorçusu, filoloq Yakob Qrim (Jacob Ludwig Karl Grimm; 1785-1863) anadan olub. Qardaşı Vilhelm Qrimlə alman nağıllarını toplayaraq nəşr etdirib.

4 yanvar 1960 – Fransız yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1957) laureatı Alber Kamyu (Albert Camus; 7.11.1913 - 1960) avtomobil qəzasında həlak olub. Ekzistensializm fəlsəfəsinin tanınmış nümayəndəsidir.

5 yanvar 1921 – İsveçrə yazıçı-dramaturqu Fridrix Dürrenmatt (Friedrich Josef Dürrenmatt; 1921-1990) anadan olub. Əsərləri: “Hakim və onun cəlladı”, “Ədalət mühakiməsi” romanları, “Yaşlı xanımın ziyarəti” pyesi və s.

5 yanvar 1932 – İtalyan yazıçısı, filosof və tarixçi Umberto Eko (Umberto Eco; 1932 – 20.2.2016) anadan olub. Əsərləri: “Qızılığul ad”, “Fuko kəfiri”, “Praqa məzarlığı” romanları və s.

6 yanvar 1822 – Alman arxeoloqu, əfsanəvi Troya şəhərinin qalıqlarını üzə çıxarmış Henrix Şliman (Johann Ludwig Heinrich Julius Schliemann; 1822-1890) anadan olub.

6 yanvar 1872 – Rus bəstəkarı Aleksandr Nikolayeviç Skryabin (1872 - 27.4.1915) anadan olub. Simfoniyaaların müəllifi, “rəngli musiqi”nin yaradıcısıdır.

6 yanvar 1879 – Tatar ədəbiyyatının klassiki, dramaturq və publisist Qaləsgər Kamal (Kamaletdinov; 1879-1933) anadan olub.

6 yanvar 1883 – XX əsr ərəb ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, yazıçı, şair, filosof, rəssam Cübran Xəlil Cübran (1883-1931) Livanda anadan olub.

7 yanvar 1925 – İngilis yazıçısı, zooloq Cerald Darrel (Gerald Malcolm Durrell (1925 - 1995) anadan olub. Heyvanlardan bəhs edən kitab və filmlərin müəllifidir.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

Afişa

5-6 yanvar

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı (Nizami küç. 95)		
5 yanvar	İ.Ştraus - "Düyməcik" (balet)	19.00
6 yanvar	Ü.Hacıbəyli - "Arşın mal alan" (operetta)	19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı (Füzuli meydanı 1)		
5-6 yanvar	Yeni il şənliyi (12.00, 13.00, 15.00, 17.00)	

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrı (Nizami küç. 72)		
5-6 yanvar	H.X.Andersen - "Qar kraliçası" (12.00, 14.00, 16.00, 18.00)	

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı (Xaqani küç. 7)		
6 yanvar	V.Neverov – "Düyməcik" (premyera)	12.00
	İ.Berqman – "Payız sonatısı"	19.00

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı (Neftçilər pr. 36)		
5-6 yanvar	"Qış nağılı" - Yeni il şənliyi (12.00, 14.00, 16.00, 18.00)	

Yuğ Dövlət Teatrı (Neftçilər pr. 36 - Kukla teatrının binası)		
6 yanvar	R.Akutaqçova - "Müəmmalı bir qatlin üç versiyası"	19.00

Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrı (Azadlıq pr. 10)		
5 yanvar	E.Rzayev - "Qoca və Mələk"	18.00
6 yanvar	B.Xanizadə - "Fəlakət və İnsan"	14.00
	B.Əhmədli - "Ağbığlılar"	18.00

Bakı Dövlət Sirk (S.Vurğun küç. 68)		
5-6 yanvar	"Yeni il" sirk tamaşaları (12.00, 15.00, 19.00)	

Kitab rəfi

Uşaqlar üçün yeni kitab

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Yasamal rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin (MKS) Mirzə Şəfi Vazeh adına Mərkəzi kitabxanasının yazıçı-publisist, şairə Sevinc Xəlilqızı (Basqallı) ilə birgə həyata keçirdiyi layihə əsasında hazırlanmış “Bu dünyanın fidanları” (Дети — сияние планеты”) kitab işıq üzü görüb.

Kitabda Vətənə, torpağa, təbiətə sevgi hissləri aşılır, uşaq və yeniyetmələrə dostluq, mərdlik, cəsarət, xeyirxahlıq haqqında maraqlı və faydalı məlumatlar verilir. Kitabda xeyirxah insan, tanınmış mesənət Hacı Zeynalabdin Tağıyevə həsr olunmuş poema da yer alıb.

Layihənin rəhbəri Yasamal rayon MKS-nin direktoru Lətifə Məmmədovadır. Kitab UNESCO-nun “Informasiya hamı üçün” Proqramı Azərbaycan komitəsi və MDB-nin Kitab Yazımı Assosiasiyasının təşkilatı dəstəyi ilə hazırlanıb.

“Qırmızı Şaman” Azərbaycan dilində

Saxa (Yakutiya) ədəbiyyatının klassiki Platon Oyunskinin 125 illiyi münasibətilə “Qırmızı Şaman” kitabı nəşr olunub.

Kitabın tərcüməçisi və ön söz müəllifi Aida Eyvazlı deyib: “Platon Oyunskinin əsərləri ilə tanış olduqca, onu yaxından tanıdıqca gözlerim qarşısında Hüseyn Cavidin və onun yaratdığı obrazlar canlandı. Saxa sovet yazıçısı, ictimai xadim, filoloq və dilçi alim, Saxa ədəbiyyatı klassikinə həyata, insanlara, Tanrıya münasibətində o qədər eynilikləri gördüm, hərdən mənə elə gəldi ki, türk dünyasının bu iki şəxsiyyəti öz əsərlərini yazmamışdan öncə birlikdə oturub söhbət edib. Lakin daha dərinlən düşünəndə bir daha əmin oldum ki, Stalin repressiyalarının o ağır illərində öz xalqını sevən türk oğulları yalnız Hüseyn Cavid və Platon Oyunski kimi ola bilərdi”.

Kitab “Zərdabi” nəşrlər evində işıq üzü görüb.

Argentina yazıçısının romanı tərcümə olunub

Argentinanın ölkəmizdəki səfirliyi ilə Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzinin nəvbəti birgə layihəsi – Klavdia Pineironun “Bir damcı bəxt” romanı nəşr olunub.

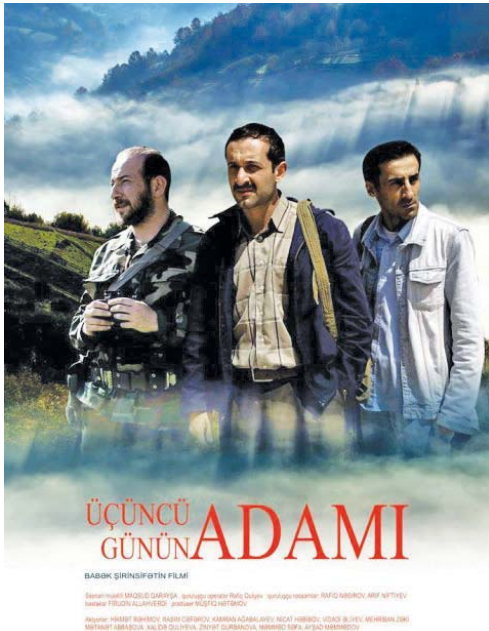

Əsəri orijinaldan Əmin Ələsgərov tərcümə edib. Redaktoru Nəriman Əbdülrəhmanlıdır.

Roman baş qəhrəman Marianın acı taleyindən, ana və oğul arasında yaşanan mürəkkəb münasibətlərdən bəhs edir.

Kitab Argentina Xarici İşlər və Etiaq Nazirliyinin Tərcümələrə dəstək üzrə “Sur (Cənub)” proqramı çərçivəsində ərşəyə gətirilib.

Filmlərimiz beynəlxalq festivallarda

**“Üçüncü günün adamı”
Bolqarıstana dəvət alıb**

Cəfər Cabbarlı adına “Azərbaycanfilm” kinostudiyasının istehsalı olan “Üçüncü günün adamı” bədii filmi Bolqarıstan paytaxtında keçiriləcək 11-ci “Sofia Menar”

beynəlxalq film festivalına dəvət alıb. Kinostudiyadan bildirilib ki, film yanvarın 16-da Azərbaycana həsr olunmuş rəsmi gecədə nümayiş olunacaq. 2017-ci ildə lentə alınan filmin quruluşçu rejissoru Babək Şirinsifət, ssenari müəllifi

Maqşud Qarayşa, quruluşçu operatoru Rafiq Quliyev, quruluşçu rəssamları Rafiq Nəsirov, Arif Niftiyev, bəstəkarı Firudin Allahverdi, icraçı prodüserləri Tərhan Babayev, Arif Səfərov, prodüseri Müşfiq Hətəmovdur. Rolları Hikmət Rəhimov, Rəsim Cəfərov, Kamran Ağabalayev və başqaları canlandırıblar.

“Çölçü” isə daha bir mükafata layiq görülüb

Rejissor Şamil Əliyevin “Çölçü” filmi beynəlxalq kino ekspertlərindən ibarət münisiflər heyətinin rəyi nəticəsində “World Film Festival 2018”-in (Avstraliya, 1-31 dekabr) “Ən yaxşı bədii film” mükafatına layiq görülüb.

Rejissorun verdiyi məlumata görə, yarışmada müxtəlif ölkələrin filmləri 5 kateqoriya üzrə iştirak edib. 2012-ci ildə “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında çəkilən ekran əsəri indiyədək bir çox festivallarda mükafat qazanıb. Filmin ssenari müəllifi Vidadi Həsənov, quruluşçu operatoru Rafiq Quliyev, bəstəkarı Rauf Əliyevdir. Rollarda Bəhrüz Vəqifoglu, Salome Demuria, Vidadi Həsənov və başqaları çəkilib.

Kino prokatundan 100 milyon avro gəlir

İspaniya filmlərinin 2018-ci ildə 100 milyon avrodan çox kassa yığımı olub. İspaniya kinematoqrafı bu gəliri böyük büdcəli filmlər çəkmədən, yaxud Hollivud ulduzlarını cəlb etmədən əldə edib.

Məsələn, ispan rejissoru Xavyer Fesse-rin “Çempionlar” filmi ötən il 19,5 milyon avrodan çox gəlir gətirib. Ekran əsəri “Goya Awards” milli kino mükafatına 11 nominasiyada iddiaçdır.

Rejissor Xavyer Ruis Kalderanın “Superlopes” filmi mövsümün digər ən gəlirli filmidir. Filmin təkcə istirahət günləri 400 min avrodan çox kassa yığımı olur.

ABŞ-da ispan rejissoru Xuan Antonio Bayon tərəfindən ekranlaşdırılmış “Yura dövrünün parkı: krallığın süqutu” filmi isə 2018-ci ilin sonu üçün İspaniya prokatında 24 milyon avro gəlir toplayıb.

Daşkənddə azərbaycanlı uşaqlar üçün bayram şənliyi

Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində (AMM) bu ölkədə yaşayan azərbaycanlı uşaqlar üçün Yeni il şənliyi keçirilib. Şənlikdə 100-ə yaxın azərbaycanlı uşaq iştirak edib.

Mərkəzin əməkdaşı Kifayət Pirməmmədova uşaqları təbrik edib. Sonra bayram tamaşası göstərilib. Uşaqlar şeirlər söyləyib, mahnı oxuyub, rəqs ediblər. Mərkəzin nəzdində fəaliyyət göstərən

“Azərbaycan qızları” ansamblının üzvləri milli rəqslərimizi ifa ediblər.

Sonda Şaxta baba və Qar qız tərəfindən uşaqlara Yeni il hədiyyələri təqdim olunub.

yaradılması və onun hamı üçün əlçatan olması geniş ictimai mübahisələr doğurub.

Dördüncü mühüm elmi hadisə astronomların və nüvə fiziklərinin neytrinoların yeni xüsusiyyətlərini müəyyən etməsi, bu hissəciklərin kosmosdan gətirdikləri enerjinin ölçülməsidir. Antarktidada yerləşən “IceCube” unikal teleskop-stansiyası bu enerjinin təsirini və neytrinoların buzlara çırpılması gücünü dəqiqliklə ölçə bilib.

Alimlərin Qrenlandiya ərazisindəki nəhəng kraterdə apardıqları tədqiqatlar və onların nəticəsində qədim dünyada iqlim dəyişikliklərinin müəyyən olunması elm sahəsində beşinci ən böyük hadisə kimi təqdim edilib. Tədqiqatın nəticələrinə görə, ilk buz dövrü 12 800 il öncə başlayıb və 11 700 il əvvəl başa çatıb. Qrenlandiya kraterinin də bu dövrdən qaldığı ehtimal olunur.

“Science News” jurnalının yayıhisində digər mühüm elmi hadisələr sırasında həşəratların genləri üzərində aparılan araşdırmalar zamanı edilən yeni kəşflər, alkoqolun insan sağlamlığına təsiri ilə bağlı yeni tədqiqatların nəticələri, Mars planetində buzla örtülü gölün tapılması, iflic olanların yeni müalicə-bərpa üsullarının hazırlanması, Keniyada Daş dövrünə aid yeni tapıntıların aşkar olunması qeyd olunub.

Ötən il elm aləmində baş vermiş ən böyük hadisələr

“Science News” jurnalı tanınmış alimlərin iş-tırakı ilə 2018-ci ildə elm aləmində baş vermiş 10 ən böyük hadisəni müəyyən edib.

Jurnalın versiyasına görə, ilk yeri ABŞ və Avropa alimlərinin qlobal istiləşmə, planetin gələcəyi ilə bağlı apardıqları tədqiqatın nəticələri tutub. Bu tədqiqat, jurnalın yazdığına görə, bəşəriyyətin yaxın gələcəyi üçün yol xəritəsidir.

İkinci hadisə çinli alim He Jiankuyun süni mayalanma ilə 7 cütlüyün genində dəyişiklik etməsi, bunun nəticəsində genetik modifikasiya olunmuş körpələrin dünyaya gəlməsidir. Alimin sözlərinə görə, əkilərin atası QİÇS xəstəsi olduğu üçün onların geninə müdaxilə edilib. Çinli alimin bu əməliyyatını pisləyənlər olsa da, bəzi elm adamları körpələrin sağlam doğulması baxımından ona haqq qazandırırıblar.

“Science News”-ə görə, elm aləmində üçüncü sensasiyalı hadisə ABŞ-da insanların “gen ağacı”nın dəqiq xəritəsi əsasında uzun illər öncə baş vermiş cinayətlərin

üstünün açılmasıdır. Genealogiya sayəsində bu nailiyyət təqdir olunsa da, polis idarələrində DNT məlumat bazasının

Hərraclarda satılan qeyri-adi əşyalar

2018-ci ildə hərraclara çıxarılan və inənilməz qiymətlərə satılan 13 ən qeyri-adi əşyanın adı açıqlanıb. Onları əldə edən şəxslərin bir çoxunun adı gizli qalıb.

“Yatmış şir” adlanan şirin su mirvarisi Niderlandda keçirilən Venduhius hərracında 320 min avroya satılıb. Uzunluğu 2,8 inç (1 inç=2,5 sm) və çəkisi 4 unsiya (1 unsiya=31,1 qram) olan bu mirvari Avropaya Çindən gətirilib və 1700 il əvvəl cıalanıb. “Yatmış şir” uzun əsrlər tacirlər tərəfindən müxtəlif hökmdarlara satılıb.

Sovet “Luna-16” kosmik missiyasının Ayın səthindən 1970-ci ildə gətirdiyi süxurun hissəciyi Nyu-Yorkdakı Sotbi hərracında 855 min dollara satılıb. Bu əşyanı sovet kosmonavtikasının banisi Sergey Korolyovun həyat yoldaşı Nina Korolyova təqdim

edib. Qaya süxurunun hissəciyi görkəmli konstruktora Sovet İttifaqında kosmosun tədqiqi sahəsindəki xidmətlərinə görə hədiyyə edilib.

Dahi alim Stiven Hokinqin adını daşıyan fond tərəfindən təqdim olunan əli arabası Kristi onlayn hərracında 393 min dollara

satılıb. S.Hokinq bu arabadan 1960-cı ildən 1990-cı ilin əvvəlinədək istifadə edib.

Assuriya çarı II Aşurnasirpalın dövrünə aid, üç min il yaşı olan heykəl Kristi hərracında rekord qiymətə - 31 milyon dollara satılıb. İraq ərazisindən gətirilən nadir sənət əsərini geri qaytarmaq üçün İraqın mədəniyyət naziri beynəlxalq təşkilatlar qarşısında məsələ qaldırsa da, buna müvəffəq olmayıb.

Zambiyadan gətirilən 5,655 karatlıq zümrüd kristalı noyabrda Sinqapurda keçirilən hərracda 28,4 milyon dollara satılıb. Afrika mədənlərində tapılan bu kristalın çəkisi 11 kiloqramdır.

Bunlardan başqa, 2018-ci ildə dünyanın müxtəlif hərraclarında 150 milyon il yaşı olan dinozavr skeleti (2,36 milyon dollar), Eyfel qülləsinin pilləkənləri (191 min dollar) və digər qeyri-adi əşyalara da böyük məbləğlər ödənilib.

“Çanye-4” aparatı dekabrın 8-də Siçuan əyalətində yerləşən kosmodromdan fəzaya buraxılıb.

Luvru rekord sayda insan ziyarət edib

Ötən il Luvr muzeyinə 10 milyondan çox ziyarətçi gəlib. Bu da muzey tarixində rekord göstərici sayılır. Muzeyin direktoru Jan-Luc Martinez bildirib ki, 2018-ci ildə Fransada paytaxtında baş verən terror hücumları ziyarətçilərin sayında azalmaya təsir göstərsə də, sonradan Parisdə keçirilən “Beynəlxalq turizmin bərpası” layihəsi sayəsində rekord nəticə əldə etmək mümkün olub.

Qeyd edək ki, muzeydə bundan öncəki ən yüksək göstərici 2012-ci ildə qeydə alınmışdı. Həmin il Luvru 9,7 milyon insan ziyarət etmişdi.

Parisin mərkəzində yerləşən Luvr ən qədim muzeylərdən biri sayılır. Muzey ilk dəfə 1793-cü il noyabrın 8-də ziyarət üçün açılıb. Burada bədii və tarixi əsərlərdən ibarət zəngin kolleksiya toplanıb.

Vaşinqtonda və Nyu-Yorkda populyar muzeylər bağlanıb

Amerika Birləşmiş Ştatlarında Prezident Administrasiyası ilə Kongres arasında büdcənin təsdiqlənməsi ilə bağlı ixtilafın davam etməsi hökumət qurumlarının fəaliyyətinin müvəqqəti olaraq dayandırılmasına gətirib çıxarıb. Prezident D.Trampın Meksika ilə sərhəddə vaxtdakı inşası üçün dövlət büdcəsindən 5 milyard dollar ayrılması barədə tələbi Kongresdəki demokratların müqaviməti ilə üzləşib.

Büdcə maliyyələşməsindəki problem üzündən məşhur muzeylər də fəaliyyətlərini müvəqqəti dayandırırıblar. Smitson İnstitutunun kompleksinə daxil olan ən populyar Amerika muzeyləri və Vaşinqton milli zooparkı qeyri-müəyyən vaxtdək bağlanıb. Kapitoliya və Linkoln Memorialı arasında yerləşən, Vaşinqton şəhərinin mərkəzindəki muzey-park zonasının bir hissəsi olan “Milli moll” adlı zona isə tamamilə boş qalıb. Burada hətta zibil qutularını atmağa da adam tapılmır. Bayram günlərində Vaşinqtona və Nyu-Yorka gələn yerli və əcnəbi turistlər bir çox muzeyləri ziyarət edə bilməyiblər. Bu siyahıya Aviasiya və Kosmonavtika Milli Muzeyi, Amerika Tarixi Milli Muzeyi və Milli Bədii Qalereya da daxildir.

Venesiya şəhərinə giriş ödənişli olacaq

İtaliyanın Venesiya şəhərini birgünlük ziyarət edən turistlərdən haqq alınacaq. Venesiya meri Luici Bruqnaro bildirib ki, şəhərə birgünlük gələn turistlərdən giriş üçün ödənişin məbləği qeyri-mövsümi vaxtda 2 avro, mövsümi vaxtda isə 10 avro olacaq.

Luici Bruqnaro diqqətə çatdırıb ki, bu qayda turistlərin Venesiyanı tərk etdikdən sonra şəhərin nizamına salınmasına vəsait ayırmaq imkanı yaradacaq.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr, 1D.
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-57-72 (redaktor)
530-34-38 (məsul katib)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenziya № AB 022279

İndeks: 0187

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5245

Sifariş: 58

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Ayın görünməyən tərəfində

Çinin “Çanye-4” aparatı yanvarın 3-də Aya uğurlu eniş edib. Bu, Yerlin təbii peykinin görünməyən tərəfinə dünya tarixində ilk eniş olub.

Çinin Mərkəzi Televiziyasının xəbərinə görə, aparat ətraf mühiti və qruntu tədqiq edərkən, həmçinin bir sıra aşıqı tezlikli radioastronomik müşahidələr aparacaq. O, artıq tarixdə ilk dəfə yaxın məsafədən Ay səthinin bir neçə fotosəklini çəkərək Yərə göndərilib.